

Gegužės 14 d. lietuviai mini Romo Kalantos aukos dieną, nes šiandien jau 30 metų, kai Kaune prie Muzikinio teatro, protestuodamas prieš komunistinę sovietinę okupaciją, susidegino šis jaunuolis. Kaune atidengiamas jam memorialinis paminklas, kurį sukūrė skulptorius Robertas Antinis ir architektas Saulius Juškys. Čia matome R. Mozeliausko sukurta jam paminklą Čikagos lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse, kurį pastatė mūsų šaulių organizacija.

Z. Degučio nuotr.

LIETUVA PRIVALO IŠLAIKYTI SAVO TAUTINĮ IR KULTŪRINĮ VEIDĄ

Europos Parlamento Pirminko Patrick Cox nuomone, Lietuva, tapusi Europos Sąjungos nare, turėtų išlaikyti savo kultūrinį, tautinį identitetą ir įnešti savo kultūrinį indėlį į platesnę Europą.

“Jums tikrai nereikia pasidaryti mažiau lietuviškiems, norint tapti Europos dalimi. Europos Sąjunga jokiais būdais nežada pradėti kurti kokių nors slaptų planų atimti iš jūsų kultūrą, literatūrą ar kalbą. Atvirkščiai, jūs turėtumėte tapti “efektyvesniais lietuviais”, sakė svečias Seime vykstančioje Europos Sąjungos ateities Lietuvos Forumo konferencijoje. Europos parlamento vadovas paragino išlaikyti savo vertybes ir pasinaudoti galimybėmis, kurias atveria narystė Europos Sąjungoje, praneša ELTA.

Pasak P. Cox, įstojimas į ES bus labai svarbus įvykis tautos gyvenime, tačiau tai yra daugiau procesas negu įvykis. “Tai panašu į vedybas. Jūs galite suplanuoti vedybų datą, bet iš tikrųjų viskas priklauso nuo to,

kaip jūsų vedybinis gyvenimas klostysis. Ar jūsų narystė bus sėkminga, labai priklauso nuo to, kaip valstybė sugebės per savo administracines struktūras pasinaudoti tomis galimybėmis, kurias suteikia narystė ES”, sakė Europos Parlamento Pirmininkas.

Jo nuomone, svarbiausia, kad gauta iš ES biudžeto finansinė parama būtų panaudota žmonių, savivaldybių, regionų labui. P. Cox teigimu, svarbu, kad valstybės tarnyboje dirbtų ne draugai, o profesionalai, kurių darbas būtų naudingas visuomenei.

Kalbėdamas apie Baltijos šalis, Europos parlamento Pirmininkas akcentavo jų solidarumo svarbą. Svečias taip pat pažymėjo, kad Lietuvai tapus ES nare pasikeis jos politiniai santykiai su dideliais kaimynais. “Čia iš tikrųjų atsiveria naujos galimybės, nauja istorija, ypač santykiuose su Rusija. Tie politiniai santykiai tik išloš”, mano Europos parlamento Pirmininkas.

Jis pridūrė, kad prisijungimas prie ES - tai yra laisvas pasirinkimas, kurį daro laisvos tautos, išreiškdamos laisvą valią. Jeigu būtų surengtas refe-

rendumas dėl Lietuvos stojimo į ES, Europarlamento Pirminkas norėtų, kad Lietuvos gyventojai balsuotų “už”. “Norėčiau, kad balsuotume “taip”, nes noriu jūs matyti Europos Sąjungoje. Tačiau turite savo teisę pasakyti taip ar ne, nes esate suvereni tauta”, teigė P. Cox.

Europos Parlamento Pirminkas kalbėjo apie ES konstituciją, biudžetą, airių patirtį ES, aptarė Lietuvos perspektyvas tapus ES nare ir atsakė į klausimus.

Seimo Pirmininkas Artūras Paulauskas linkėjo konferencijos dalyviams sėkmingo, aktyvaus darbo ir sėkmės skleidžiant visuomenėje eurointegracines idėjas.

Tai antroji Europos Sąjungos ateities Lietuvos Forumo rengiama konferencija. Pirmoji - steigiamoji Forumo konferencija įvyko šių metų vasario 23 d.

Forumas - tai nuolat veikiantis nevyriausybiinių, profesinių ir kitų visuomeninių organizacijų bei mokslo institucijų sambūris. Jo svarbiausias tikslas - informuoti visuomenę apie diskusijos dėl ES ateities raidą.

PREZ. V. ADAMKAUS KALBA BERLYNE

Berlynas, gegužės 4 d. (ELTA). “Dabar, iškilus naujoms grėsmėms XXI-ajame amžiuje, NATO esmingai prisideda ir prisidės ne tik prie Europos, bet taip pat ir prie globalinio saugumo. Todėl tolesnė Aljanso integracija ir nauja plėtra yra esminė užduotis”, - Berlyne pabrėžė Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus, skaitydamas pranešimą XIX-ajame tarptautiniame seminare “Tarptautinis saugumas ir karas su terorizmu”.

Lietuvos vadovas atkreipė dėmesį į Vidurio ir Rytų Europos valstybių pastangas įsijungti į antiteroristinę koaliciją.

Savo pranešime, kaip pranešė Eltai Prezidento spaudos tarnyba, Lietuvos vadovas pažymėjo, kad Rugsėjo 11-osios tragedija ir vėliau sekę įvykiai suvienijo įvairių re-

ligijų ir kontinentų valstybes. V. Adamkaus nuomone, svarbu išsaugoti ir stiprinti šią vienybę nacionaliniame, regioniniame ir tarptautiniame lygmenyse.

V. Adamkus akcentavo, jog pasipriešinti tarptautinėms grėsmėms gali tik efektyvi gynyba.

“Praėjusį lapkritį prezidento Aleksandro Kvasnevs-kio iniciatyva Varšuvoje sušaukta konferencija parodė, kad mūsų šalys vienareikšmiškai remia ir praktiškai padeda įveikti naujus iššūkius pasaulio saugumui”, - sakė prezidentas.

V. Adamkus pareiškė esąs įsitikinęs, jog NATO plėtra paskatins teigiamus poslinkius Europoje. Prezidento nuomone, šis procesas turi apimti visas narystės reikalavimus tenkinančias kandidates nuo Baltijos iki Juodosios jūros.

Prezidentas atkreipė dėmesį, kad NATO kandidatės jau dabar aktyviai bendradarbiauja su Aljansu karinėje srityje ir remia šią organizaciją įvairiose operacijose.

“Neabejoju, kad mano šalis, turinti 10,000 gerai apginkluotų karių, apmokytų pagal Vakarų standartus, bei skirianti 2 proc. BVP gynybos reikmėms, galės svariai prisidėti prie NATO kolektyvinės gynybos sistemos”, - sakė Lietuvos Prezidentas.

V. Adamkus pažymėjo, kad NATO plėtra nėra mechaninis procesas, kuriuo siekiama užvaldyti naujas teritorijas ir įgyti strateginį pranašumą.

“Iš tiesų, mums rūpi tolesnės plėtotės ir integracijos teikiamos galimybės bei noras veikti kartu. Mes siekiame atgauti tai, ką praradome mechanškai padalijus Europą prieš beveik 60 metų”, - sakė Lietuvos vadovas.

PAGYRIMAI LIETUVAI UŽ DARBĄ EUROPOS TARYBAI

Europos Tarybos (ET) generalinis sekretorius Walter Schimmer labai palankiai įvertino Lietuvos pirmininkavimą Ministrų Komitetui (MK) ir pavadino jį itin sėkmingu, praneša ELTA.

Lietuva, W.Schimmer teigimu, labai prisidėjo prie didesnio Europos Tarybos organizacijos skaidrumo, įnešė svarų indėlį sprendžiant konfliktus Kaukaze ir Moldovoje.

Surengtoje spaudos konferencijoje ET generalinis sekretorius taip pat priminė, jog Lietuvos pirmininkavimo metu į ET priimta 44-oji valstybė - Bosnija ir Hercegovina.

Be to, Vilniuje surengtos ET MK 110-osios sesijos metu pasirašymui buvo pristatytas Europos žmogaus teisių ir

pagrindinių laisvių gynimo konvencijos 13 protokolais dėl mirties bausmės panaikinimo visomis aplinkybėmis. Pasak W.Schimmer, tai pirmas atvejis, kai pristatomą naują protokolą pirmą dieną pasirašė tiek daug ET valstybių narių - net 36 iš 44.

ET generalinis sekretorius taip pat gyrė Lietuvos užsienio reikalų ministerijos darbą surengiant MK sesiją.

“Mes prisidėjome prie demokratijos plėtos, prie civilinės visuomenės kūrimo”, - taip įvertino Lietuvos nuveiktą darbą Europos Tarybai užsienio reikalų ministras Antanas Valionis. Jis perdavė pirmininkavimo ET MK raktą Liuksemburgo užsienio reikalų ministrei Lydie Polfer.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

■ IŠRINKTAS PREZIDENTU NORĖTŲ DAUGIAU GALIŲ

Pirmasis oficialiai Prezidento rinkimų kampaniją Klaipėdoje pradėjęs daktaras Kazys Bobelis sakė, jog išrinktas šalies vadovu norėtų gauti daugiau galių, praneša ELTA.

Pagal apklausų reitingus būdamas vienu iš realiausių pretendentų tapti naujuoju šalies vadovu, spaudos konferencijoje K.Bobelis sakė beveik neabejojęs, jog per Prezidento rinkimus jis pateksias į antrąjį turą. Už jį, pretendento manymu, balsuos žemdirbiai ir akademinė visuomenė.

Išrinktas Prezidentu K.Bobelis tvirtino ketinąs surengti gyventojų referendumą ir prašyti tautos palaikyti jo siūlymą šalies vadovui suteikti daugiau galių, kad šis galėtų kovoti su korupcija, turėtų daugiau įtakos Lietuvos valdyme.

■ “PER KIŠENĘ”

Seimo Etikos ir procedūrų komisija nusprendė siūlyti Seimo valdybai trečdaliu sumažinti atlyginimus socialliberalui Rimui Valčiukui ir Nepriklausomos frakcijos nariui Vytautui Lapėnui. Bausmė “per kišenę” parlamentarams rekomenduota už nedalyvavimą plenariniuose posėdžiuose, praneša ELTA.

Seimo Etikos ir procedūrų komisijos duomenimis, kovo mėnesį R. Valčiukas nedalyvavo 12-oje iš 15-os buvusių posėdžių, o V. Lapėnas praleido 8 posėdžius. Abu parlamentarai nepateikė komisijai jokių pateisinančių dokumentų dėl praleistų posėdžių.

Iki šiol dažniausiai į Seimo Etikos ir procedūrų komisiją dėl nedalyvavimo posėdžiuose patekdavo Valstiečių ir Naujosios demokratijos frakcijos narys Ramūnas Karbauskis. Tačiau pastaruoju metu parlamentaras paiso reikalavimo pateikti pateisinančius dokumentus dėl nedalyvavimo posėdžiuose.

■ K. KUZMICKAS ATSISTATYDINA, FRAKCIJA NEPRITARIA

Atsistatydinimo pareiškimą iš Seimo Sveikatos reikalų komiteto pirmininko pareigų parašė socialliberalas Kęstutis Kuzmickas. Apsvarsčiusi pareiškimą Socialliberalų frakcija jam, kaip neturinčiam pagrindo, nepritarė.

Kaip rašoma K. Kuzmicko pareiškime dėl atsistatydinimo, “nesibaigiant opozicijos ir žiniasklaidos puolimui susiklostė tokia situacija, kai negalima ramiai dirbti, tinkamai vadovauti Sveikatos komitetui ir rūpintis sveikatos apsaugos reforma”.

Šį pavasarį netilo skandalai aplink Seimo Sveikatos reikalų komiteto pirmininką. Be plačiai nuskambėjusios K. Kuzmicko komandiruotės į Maskvą, kur vykti buvo rengtasi, pažeidžiant Seimo valdybos nustatytą komandiruočių tvarką, turint tik Rusijos Dūmos deputato ir farmacijos pramonės magnato Vladimiro Bryncalovo kvietimą apžiūrėti jo įmones ir tartis dėl vaistų eksporto, spauda į viešumą iškėlė ir kitų istorijų. Buvo rašyta apie K. Kuzmicko esą negrąžintą skolą, savo padėjėju Seime įdarbintą uošvį, rūpestį firmos, nuomojančios iš jo patalpas, interesais.

■ PREZIDENTO PRASITARIMAS

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus “Lietuvos aidą” vyriausiajam redaktoriui Algirdui Pilveliui prasarė, kad jei jis pasakytų tokią kalbą, kokią 1935 metais sausio 5 d. Tautininkų suvažiavime pasakė tuometinis Lietuvos prezidentas Antanas Smetona, tai šiandieninėje Lietuvoje įvyktų perversmas. V.Adamkus su būsimoju kandidatu į Lietuvos prezidentus A.Pilveliu nepabūgo nusifotografuoti, nes, jo manymu, “Lietuvos aidas” yra vienintelis aktualus šalies dienraštis, ugdantis Lietuvos piliečius tautiškumo dvasia ir propaguojantis sveiką gyvenimo būdą bei puoselėjantis valstybingumo tradicijas.V.Adamkaus manymu, ryšys su Lietuvos karaliais bei kunigaikščiais yra svarbiau negu kairiųjų idėjos, propaguojamos šiandieninių politikuotojų įvairioje korumpuotoje spaudoje, kuri pakeitė savo pavadinimus, bet išlaikė tą pačią komunistinės propagandos dvasią.

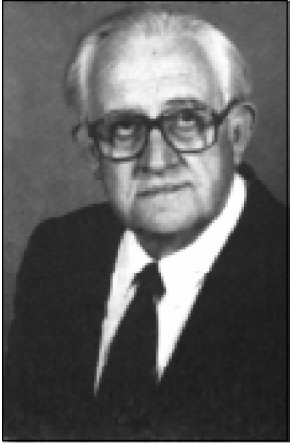
■ **KRAŠTO APSAUGOS** ministras Linas Linkevičius sveikino antihitlerinės koalicijos dalyvius, prieš 57 metus žūt būtinėje kovoje įveikusius fašizmą.

“Gegužės 8-oji, pergalės prieš nacizmą diena, mums primena, kad ir šių laikų pasaulyje labai svarbu vienyti ir telkti jėgas prieš terorizmo ideologijos skleidėjus, rūpintis taikos išsaugojimu”, - teigė L.Linkevičius ir linkėjo Antrojo pasaulinio karo veteranams sveikatos ir ištvermės.

ELTA primena, kad gegužės 8-oji pavadinta pergalės prieš nacizmą diena, kadangi 1945 metais gegužės 8-ąją Reimse buvo pasirašytas Vokietijos kapituliacijos Antrajame pasauliniame kare dokumentas.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Algirdas Pužauskas

Pakistano prezidentas Pervez Musharraf balandžio 30 d. pravedė referendumą, kurio tikslas buvo sudemokratinti valstybės valdžią, sustiprinti jo galią kovoje su religiniais fanatikais. Prezidentas valdžią tiesiog pasiėmė 1999 pašalinamas tuometinį premjerą Nawaz Sharif, kaltindamas jo vyriausybę kyšininkavimu ir vedimu Pakistano į ekonominę ir politinę krizę. Buvęs Pakistano premjeras buvo Afganistano valdžią pasigrobusios Taliban milicijos draugas ir rėmėjas, o generolas Musharraf tapo JAV politikos rėmėjas. Dabartinį referendumą palaikė Pakistano Aukščiausiasis Teismas, nors teko pakeisti šalies konstituciją. Paprastai prezidentą rinkdavo Pakistano parlamentas, tačiau Teismas dabar patvirtino prezidentą, išrenkamą visos šalies balsuotojų. Rinkimų komisija jau paskelbė, kad nežiūrint opozicijos balsų, kurių 227,000 balsavo prieš prezidento kadencijos prailginimą ir kitus Konstitucijos papildymus, Musharraf laimėjo balsavimą. Informacijos ministras Nisar Memon paskelbė, kad iš 60 milijonų piliečių, kurie turi balsavimo teisę, 30 procentų balsavo už siūlomas reformas. Opozicijos partijos ragino žmones boikotuoti balsavimus. Daug kas skundėsi, kad prezidento šalininkai varė balsuotojus atlikti savo pareigas. Daug prezidento rėmėjų balsavo šalies kareivinėse ir kalėjimuose. Spauda prieš balsavimą buvo pilna rašinių apie buvusios vyriausybės prasižengimus. Kai kurios religinės partijos buvo uždarytos, joms uždrausta veikti. Generolas Musharraf leido prieš Afganistano teroristus veikiančiai koalicijai naudotis Pakistano oro uostais, karinėmis bazėmis. Neseniai Pakistanas įsileido ir JAV žvalgybos jėgas, kurios persekiojo Pakistano teritorijoje besislapstančius teroristus.

Balandžio 26 Pakistane nežinomi piktadariai susprogdino šijitų musulmonų mečetę, kurioje meldėsi vien moterys. Sprogime žuvo 12 moterų, su-

PAKISTANO REFORMOS

žeistų buvo 13. Pakistano vyriausybė pergyvena šitokius smurto įvykius. Įvykusį valdžios referendumą balsavimuose tvirtai parėmė šalies moterys, nežiūrėdamos, kuriai islamo sektai jos priklauso.

JAV karinės jėgos buvo pasiųstos Afganistane arčiau prie Pakistano sienos. Prie Anglijos kalnų dalinių jėgų prisijungė du batalionai JAV specialiųjų jėgų su “Apache” malūnsparniais. Jie pasiūsti prie Khost miesto, vos 20 mylių nuo Pakistano sienos. Čia jau išsikūrė ir Australijos karinis dalinys, jau išitraukęs į susišaudymą su teroristų gaujomis, kuriose veikia nedideli 25 “al Qaida” partizanų būriai.

JAV gynybos sekretorius Donald Rumsfeld aplankė Centrinės Azijos respublikas: Kazachstaną, Turkmenistaną, tarėsi su prezidentu Nazarbajev ir Kazachstano gynybos ministru gen. Altynbajevu. Keturios buvusios Sovietijos respublikos jau įsijungė į kovas su teroristais Afganistane. Kazachstano ministras pareiškė spaudai, kad susitarta su JAV vyriausybe, kad trys jo karininkai vyks į Tampą, Floridoje

esantį JAV karinį štabą, kur bus koordinuojami koalicijos žygiai Afganistane, ne tik karinėje srityje, bet humanitariniuose Afganistano paramos darbuose. Sekretorius Rumsfeld tarėsi prie Kaspijos jūros su Turkmenistano gynybos ir užsienio reikalų ministrais, padėkodamas jiems už paramą JAV žygiams Afganistane.

Indonezijos vyriausybė, kuri anksčiau gaudavo karinę JAV paramą, kuri buvo nutraukta, vėl kreipėsi į Vašingtoną, prašydama tą paramą atgaivinti, nes Indonezijos bandymai grįžti į demokratinę sistemą priklauso ir nuo jos kariuomenės stiprumo. Niekur pasaulyje nėra tiek musulmonų tikėjimo žmonių kaip Indonezijoje. Nenuostabu, kad dalis Indonezijos piliečių palaiko teroristus, kovojančius prieš Izraelį. Indonezijos prezidentė Sukarnoputri veda valstybę į neutralumą ir demokratiją. Ji siekia JAV karinių įstaigų bendradarbiavimo ir paramos. *New York Times* rašo, kad Valstybės departamentas yra prieš naujus karinius ryšius, nors Pentagono pareigūnai jiems pritaria.

“Tegyvuoja prezidentas gen. Pervez Musharraf” - šaukė tūkstančiai, sveikindami jį laimėjus Pakistane referendumą, kurio metu gyventojai balsavo, kad jis valdytų valstybę dar 5 metus. A/P

Keliais sakiniais

• **Gegužės 1-moji** laisvąjame pasaulyje pasirodė manifestacijomis ir marksistiniais pareiškimais. Londone žygiavo apie 7,000 žmonių. Anarchistai net sudegino prezidentą George Bush primenančią iškamšą. Graikijoje minia protestavo prieš Izraelio okupaciją Palestinos miestuose. Maskvo-

je įvyko dvi eisenos. Viena pagerbė dabartinį prezidentą V.Putin, kitoje komunistai kalbėjo apie senus gerus laikus ir kilnojo raudonas vėliavas ir medalius.

• **Vašingtone** lankėsi Kinijos viceprezidentas Hu Jintao, kurį priėmė prez. Bush. Sve-

(Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119-0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$40.00, first class - \$63. Single copy - 75 cents. Air mail overseas - \$115.00.

Prenumerata metams - \$40.00, pusei metų - \$25.00, pirma klase - \$63. Oro paštu į užsienį metams - \$115.00. Atskiro numerio kaina - 75 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

REIKŠMINGIAUSIAS ĮVYKIS EUROPOJE

Europa regioniniams konfliktams spręsti nutarė suorganizuoti savo ginkluotąsias pajėgas. Prancūzija, kuri visados buvo “šaltoka” Amerikos atžvilgiu, tuoj pritarė tokiam planui ir pasisakė, jog turėtų būti bent 60,000 gerai paruoštų karių. Europos sąjunga aptarė ne tik politinius, ekonominius, bet ir karinius reikalus. Tokia Europos savarankiškumo idėja nepatinka Amerikai, kad Europa steigia karines pajėgas, kurios būtų nepriklausančios NATO. Į šiuos pasitarimus nebuvo kviečiami amerikiečių kariškiai. Jei tokia karinė jėga būtų suorganizuota, tai ji būtų savaiminga jėga, nepriklausanti Amerikai.

Savaimingos karinės jėgos mintis buvo ryškinta Europos ministrų gynybos pasitarime, kurio metu ir buvo nuspręsta steigti jungtines gynybos pajėgas ir sujungti savo jėgas prieš terorizmą. Tokiu būdu JAV pirmą kartą pajuto, jog Europa kalba sutartinai. Amerika pareiškė savo nuomonę, jog Europa neturėtų steigti panašios kariuomenės, kokią turi NATO. Primenamas ir tokių karinių pajėgų finansavimo klausimas, nes Europos kariuomenės išlaikymas toms valstybėms būsianti beveik nepakeliama našta. Nežiūrint JAV abejonių, Vokietija, Prancūzija, Britanija ir Italija jau įsteigė pirmąjį vienetą ir skirs savo karinius vienetus į bendrą Europos kariuomenę. Neseniai Kosove Europos kai kurių valstybių kariškiai pakeitė JAV taikos palaikymo dalinius. Europos sąjungoje yra 15 valstybių iš kurių 11 priklauso NATO.

Prancūzijos žinių tiekėja AFP vis praneša NATO Generalinio sekretoriaus keliones į Baltijos kraštus. G. Robertson Vilniuje kalbėjo ir apie Europos sąjungą ir jog neverta tikėtis, kad greit bus sudaryta Europos armija, o jei ir būtų, tai turėtų būti greitojo reagavimo daliniai. Jis, kalbėdamas apie NATO plėtrą sakė, jog sprendimas, ką kviesti į NATO, bus vienas reikšmingiausių įvykių Europoje. Šį rudenį Prahoje viršūnių konferencijoje paaiškės, kurios valstybės bus pakviestos ir pasakė, kad Lietuva eina teisingu keliu, bet dar visko nepadarė.

Lietuvoje Seimo narys, išdergęs užsienio lietuvius, Rolandas Pavilionis paskelbė rinksiąs parlamentarų parašus, kad būtų paskelbtas referendumas dėl Lietuvos prašymosi į NATO, nors jau buvo atsiklausta. Apklausą rodo, jog už narystę į NATO pasisako 60 procentų Lietuvos žmonių. Čekijoje prieš stojimą į NATO taip pat buvo reikalaujama referendumo, bet ten buvo padarytas politinis sprendimas. Ir kai čekai pasidarė NATO nariais, reikėjo tuoj siųsti karius į NATO taikos palaikymo dalinius ir daugelis dergė NATO, tačiau, kai po kiek laiko pradėjo užsienio investavimai didėti, čekai savo nuomos pakeitė ir dabar džiaugiasi priklausą NATO. Kremlius nori savo gudriais ėjimais išardyti NATO. Ir Lietuva šiuo metu yra kryžkelėje. Kelias dešinėn link demokratinės NATO narystės, arba kelias kairėn - Rusijos ir Baltarusijos link, kurią garbina kai kurie Seimo nariai ir giria jų kolchozus. Artėjant šį mėnesį NATO užsienio ministrų pasitarimui Islandijoje, gali būti įvesta ir Rusija, kuri kartu posėdžiaus su 19 NATO narių, o ji visada yra prieš Baltijos valstybių priėmimą į NATO. Tad mūsų veikla šiuo metu labai svarbi ir skubiai reikalinga mūsų tautai.

S. Tūbėnas

DAR KARTĄ APIE PAVOJŲ LIETUVOS ARCHYVAMS!

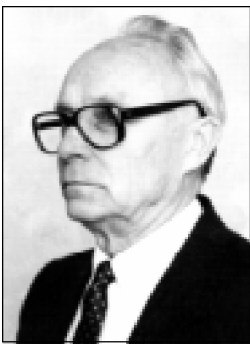
Kokiose rankose Lietuvos archyvai? Tokia antraštė buvo *Tėviškės žiburiuose* 2001 m. spalio mėn. 30 d. laidoje straipsnis. Kadangi dar vis tas pavojus tebėra. Dar jis nėra pranykęs, bet galbūt net didėja! Tai reikia tą reikalą pastoviai viešai kelti. Nes liaudies išmintis sako, kad “Ne laikas tvartus pradėti rakinėti, kai arkliai jau pavogti”. Netolimoje praeityje buvau rašęs, apie tai, kaip buvo sunaikinta 32,000 bylų. Sunkvežimį, kuris tas bylas į popieriaus fabriką vežė, lydėjo du juodi automobiliai, kuriuose sėdėjo švariai apsirengę vyrai. Spaudai tą klausimą į viešumą iškėlus, vyriausias archyvų direktorius atsistatydino. Tai tebuvo tik dėl žmonių akių, nes tai buvo daroma su vyriausybės žinia. Nes vos jam spėjus atsistatydinti, jis buvo prezidento A.Brazausko pakviestas į jo patarėjus.

Dabar prezidentiniams rinkimams artėjant ir vėl A. Brazausko pavardę minint, reikia centrinių archyvų apsauga susirūpinti, bent taip, kad net prezidentas negalėtų įsakyti - režimui netinkamus dokumentus ir bylas sunaikinti. O tame rašinyje ir nurodoma, kokių žmonių rankose tų archyvų saugumas yra patikėtas. To straipsnio autorius yra dr. **Martynas Purvinas**, “Mažosios Lietuvos enciklopedijos” vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojas. Architektė **Marija Purvinienė** - M L E archi-

tektūros skyriaus vedėja. Jie aprašo archyvų suorganizuotą ekskursiją į Karaliaučiaus kraštą.

“Civilizuotų šalių valstybinuose archyvuose saugomi vertingi istoriniai dokumentai, leidžiantys giliau pažinti tautos ir krašto praeitį. Kitaip yra totalistiniuose režimuose, kur archyvai paverčiami, anot G.Orwell’io šmaikštaus pavadinimo, “Tiesos ministerijos” (iš teisybės nuslėpimo ir melo skleidimo įstaigų) padalinių. Sovietinės okupacijos metais buvo naikinama daug režimui nepalankių dokumentų, daugelis jų buvo slepiama “po septyniais užraktais”, kad jų negalėtų pamatyti eiliniai žmonės. Mat jiems buvo skiriama ne istorinė tiesa, bet sovietinė propaganda, todėl sovietiniai archyvai buvo reikšminga **Grandis okupacinio režimo mechanizme**, atidžiai prižiūrima bolševikų partijos ir KGB. Ten darbavosi nemažai aršių kolaborantų, režimui patikimų žmonių. Be abejonės, tuometiniuose archyvuose (kaip ir kitose okupuoto krašto įstaigose) buvo nemažai ir šviesuolių, nuošaliai nuo sovietinės valdžios stovėjusių, nesistengusių gauti didesnių privilegijų, uoliai tarnaujant režimui.

Iš tų laikų liko gan slogių prisiminimų apie valstybinių archyvų veiklą. Kai moksliui darbai prireikdavo kokios smulkmenos, tekdavo iš

Juozas Žygas

įstaigos gauti rekomendacijas archyvui, kad leistų ten pabūti. Aršios prižiūrėtojos skaityklose, pagal tuometines KGB instrukcijas, leisdavo pažvelgti tik į vieną reikalingo dokumento dalį, kitą uždengdavo ir sek-davo, kad kas nepažvelgtų toliau - į sovietų valdžios draudžiamas pastraipas ir puslapius. Būdavo ir visai keistų dalykų tose griežtai saugomose įstaigose, dvelkusiose Sibiro lagerių dvasia. Antai, teko nustebti aptikus sudarkytą archyvinę bylą - išplėštus ir išpjautus archyvinius dokumentus. Kaip to nepastebėdavo griežtosios prižiūrėtojos? (Šiek tiek žinant tą režimą, prileisčiau, kad tie išplėšimai galėjo būti ir cenzorių atlikti J.Ž.).

“Rudenį teko lydėti visą grupę Lietuvos valstybinių archyvų darbuotojų į Karaliaučiaus kraštą. Buvo jų tarpe nemažai šviesuolių, rimtų žmonių. Tačiau išsigandome pamatę, kad praėjęs dešimtmetis ne tiek jau daug pakeitė tame bare dirbančius, kad net valstybės vertybių ir šventenybių saugyklose tebedirba daug savotiškai nusiteikusių žmonių”. Čia yra pačių lietuvių kaltė, kad tokių įstaigų neapvalė!!

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

Keliais sakiniais

metų amžiaus. Skelbiama, kad malūnsparnis blogame ore galėjo užkliūti už elektros laidų. Kartu su generolu žuvo dar 7 keleiviai, o kiti 11 buvo sunaikiai sužeisti.

- **Keturi kanadiečiai** kariškiai apžiūrėjo prie Kandahar aviacijos uosto Afganistane buvusią kareivių stovyklą, kur žuvo keturi kanadiečiai kariai ir 8 buvo sužeisti nuo “draugiškos bombos”, kurią numetė JAV karo lėktuvas. Amerikietis lakūnas pripažino, kad jis palaikė stovyklą prieš oro uostu ir numetė bombą besigindamas nuo teroristų ugnies.

- **Kubos salos** Guantanamo JAV bazėje padidėjo Afganistano kalinių skaičius. Buvo atvežti dar 32 kaliniai. Šiame kalėjime gali tilpti 2,000 teroristų kalinių. Dabar jų yra 332. Apie 200 teroristų dar laukia atsiuntimo į šią salą Afganistane ar Pakistano kalėjimuose.

- **Ženevoje** baigėsi Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių komisijos posėdžiai. Nevyriausybinių organizacijos kritikavo tos 53 narių komisijos darbus, kurie rodo kad komisija daugiau gina laužančių žmogaus teises narių interesus, o ne persekiojamus žmones. Tarp tokių narių yra Kinija, Rusija, Iranas ir Zimbabvė. Daug kritikos susilaukė ir Izraelis už palestiniečių teisių laužymą. Rusija laužo čečėnų teises.

- **Izraelio** valdžia, leisdamas Palestinos vadui Arafatui važiuoti, kur jis nori pareikalavo, kad būtų teisiami šeši palestiniečiai teroristai, kurie nužudė Izraelio turizmo ministrą Zeevi. Susitarta, kad kalėjime, kur bus Izraelio reikalaujami arabai, tvarką palaikys ir kalėjimą administruos amerikiečiai ir anglai. Iš šešių kalinių keturi jau buvo nuteisti (Nukelta į 4 p.)

Vyriausybė privalo spaudoje oficialiai paskelbti, jog kiekvienas įstatymų nepaisymo faktas bus ištirtas ir kaltininkai bus baudžiami įstatymų numatyta tvarka.

Vyriausybė privalo imtis priemonių, kad būtų sustabdyta kitų respublikų gyventojų migracija į Vilniaus krašto rajonus. Tai reikia daryti nedelsiant.

Manome, kad šie pasiūlymai neliks be atgarsio. Rytų Lietuvos problemas turi rūpėti kiekvienam žmogui, organizacijai, o pirmiausia - Lietuvos Vyriausybei ir Aukščiausiajai Tarybai.

LS Panevėžio miesto taryba, LS Panevėžio rajono taryba, Nepriklausomybės partija, Demokratų partija, Krikščionių demokratų partija, Socialdemokratų partija, Žaliųjų partija, Lietuvos Laisvės Lyga, Tautininkų sąjunga, Tremtinių sąjunga, Pramonės sąjunga, Pramonės asociacija, “Vilnios” draugijos skyrius. 1990m. lapkričio 24 d.”

1990 m. gruodžio 12 d. įvyko Vilniaus rajono deputatų sesija, kurioje buvo svarstoma visuomeninė ir politinė padėtis rajone. Didelį pranešimą tuo klausimu perskaitė Vilniaus rajono tarybos pirmininkas A. Brodavskis. Jis savo pranešime visą kaltę dėl pablogėjusios ekonominės padėties suvertė “lietuviams nacionalistams”, pirmiausia LR AT Pirmininkui prof. V. Landsbergiui. Po to nepagailėjo kaltinimų Rytų Lietuvos lietuviams, kurie lapkričio 24 d. organizavo savo suvažiavimą ir nepakvietė jų, rajonų vadų, pareikalavo lietuviams lygių teisių su kitų tautų atstovais, pirmiausia lenkais ir t.t. Jis piktinosi LR Aukščiausiąja Taryba, kuri iki šiol nepripažinusi Lenkų nacionalinio krašto ir pan.

Paskui susirinkusieji patvirtino nutarimą, parengtą A. Brodavskio. Nutarime išreikštas protestas LR Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkui V. Landsbergiui, Valstybės komi-

sijos ištirti Rytų Lietuvos problemoms pirmininkui R. Ozolui dėl to, kad lapkričio 24 d. leido sušaukti Rytų Lietuvos atstovų suvažiavimą, kuriame, girdi, įžeidžiamai buvo atsiliepta apie Rytų Lietuvos vadovus ir tuo “kurstyta tarpnacionalinė nesantaika”. Buvo parengtas specialus nutarimas-prašymas okupantų pasodintajam prokurorui A. Petrauskui, kad jis patrauktų baudžiamojon atsakomybėn minėtojo Rytų Lietuvos atstovų suvažiavimo organizatorius pagal LR baudžiamojo kodekso 72 straipsnį dėl tarpnacionalinės nesantaikos kurstymo. Ir toliau įpareigojo deputatus A. Brodavskį ir J. Tichanovičių dalyvauti TSRS liaudies deputatų IV suvažiavime ir ten paprašyti paramos, kad būtų įgyven-

Lietuviškoms verboms būdinga spalvų darna primena Pietryčių Lietuvoje austas lovatieses.

Sauliaus Ignatavičiaus nuotr.

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 3 p.

Keliais sakiniais

Palestinos teismo. Nušautas Izraelio ministras žuvo pernai spalio mėnesį.

• **Prezidentas George W. Bush** paminėjo 10 metų sukaktį nuo Los Angeles miesto riaušių, kurios padarė daug nuostolių. Savo kalboje prezidentas sulygino riaušių padarinius su rugsėjo 11 dienos įvykiais New Yorke ir Vašingtone.

• **Zimbabvės** prezidentas Mugabe paskelbė, kad jo valstybei dėl sausros pradėjo stigti

maisto ir prašė tarptautinės bendruomenės padėti kovoti su badu. Stebėtojai kalba, kad ne tiek kalta sausra, kiek prisidėjo baltųjų ūkininkų persekiojimas, ūkių atėmimas ir žemės dalinimas bežemiams.

• **Žmogaus Teisių** organizacijos išėjo į kovą su Ekvadoro bananų plantacijų savininkais, kurie į darbą įjungia mažamečius vaikus. Jie priversti dirbti ūkiuose po 12 valandų kasdien, nutraukiant jų mokslą. Už eksportuojamus bananus pernai uždirbta 827

milijonai dolerių. Vaikai už darbo dieną gauna 3.50 dol.

• **Argentinos** ekonominių reikalų ministru pakviestas Roberto Lavagna, buvęs Argentinos ambasadoriumi prie Europos Sąjungos šalių. Jis pareiškė, kad jo pirmas uždavinys bus sumažinti infliaciją ir priirti Argentinos pežą prie dolerio.

• **Nevadoje** susikirto dvi motociklistų gaujos: “Pragaro Angelai” ir “Mongolai”, žuvo keturi žmonės, suimta apie 20, sužeistų 13.

PASKUTINIS KOZIRIS

IX

Algimantas Liekis

dintas autonominio nacionalinio teritorinio krašto įkūrimas ir įpareigojo visų Vilniaus rajonų apylinkų vadovus, nelaukiant LR AT sprendimo, įgyvendinti 1990 m. spalio 6 d. Eišiškėse priimtus nutarimus dėl Lenkų autonominės srities įkūrimo. Šį nutarimą pasirašė A. Brodavskis.

Kiek nerimo “autonomininkų” vadams sukėlė 1990 m. gruodžio 27 d. Lietuvos Respublikos įstatymas “Dėl administracinių teritorinių vienetų tiesioginio valdymo” (Nr. 1-891), kurio 2 straipsnyje buvo nurodyta: “Tiesioginis valdymas įvedamas paleidus atitin-

kamos teritorijos savivaldybės Tarybą, atleidus iš pareigų Tarybos skirtus ar rinktus vadovaujančius savivaldybės darbuotojus ir sustabdžius čia vietos savivaldos įstatymų galiojimą.” Iš tikrųjų šis įstatymas buvo nukreiptas prieš “autonomininkus”. Beje, pastarųjų ryžtas buvo kiek susvyravęs po 1991 m. sausio 13 d. žudynių Vilniuje prie Televizijos bokšto, kai okupacinė kariuomenė ir LKP (TSKP), KGB vis dėlto nesiryžo pulti Parlamentą, paimti valdžią į savo rankas. Be to, pastebimai pagausėjo simpatizuojančių lietuviams ir tarp atkakliausių lenkų autonomijos gynėjų ne tik Vilniaus krašte, bet ir pačioje Lenkijoje. Tad Vilniaus, Šalčininkų raudoniesiems vadukams didžiausia viltis buvo tik TSKP, TSKP CK. Tad su dideliu entuziazmu jie ir ėmėsi rengtis 1991 m. kovo 17 d. TSRS valdžios paskelbtam sąjunginiam referendumui dėl “TSRS išsaugojimo”. Tam tikslui Vilniaus rajono vadas A. Brodavskis kovo 6 d. išleido ir specialų nutarimą apylinkių vadovams, kad tinkamai būtų pasirengta referendumui, sudarytos komisijos, įrengtos būstinės ir t.t. Bolševikiškai entuziastingai ėmėsi organizacinio darbo Šalčininkų vadovai. Bet štai vėl LR AT 1991 m. kovo 12 d. priėmė nutarimą (Nr. 1-1139) “Dėl Vilniaus ir Šalčininkų rajono tarybų [...]” nutarimų dalyvauti 1991 m. kovo 17 d. TSRS referendume, kuriuo panaikinti Vilniaus ir Šalčininkų rajonų savivaldybių minėti nutarimai kaip neteisėti ir paragino “Lietuvos piliečius ir visus Lietuvoje gyvenančius žmones, jog nei savo dalyvavimu, nei bet kokia kita veikla jie neįsiveltų į Tarybų Sąjungos neteisėtai organizuojamą Lietuvos Respublikos teritorijoje TSRS referendumą ir jo rengimui neteiktų jokios paramos.”

Nors nei Vilniaus, nei Šalčininkų rajonų probolševikinės tarybos nepakluso minėtam LR AT nutarimui ir organizavo referendumą, bet jos tuo įrodė ir abejojantiems lenkams, kad tariama kova dėl autonomijos - tai tik Maskvos nurodymų vykdymas. Beje, jei dar 1990 m. Maskva vengė viešai rodyti, kad tik jos iniciatyva kuriamas lenkų autonominis kraštas, tai po sausio 13-osios pučo, jau apie tai atvirai kalbėjo.

TSKP CK sekretorius O. Šėninas nurodinėjo LKP(TSKP) CK sekretoriui M. Burokevičiui, kad reikia ir toliau visokeriopai remti tuos Vilniaus krašto lenkus, kurie siekia išsaugoti tarybinę sistemą ir net įkurti atskirą tarybinę respubliką. Panašiai O. Šėninas aiškino “partijos draugams” 1991 m. vasario 17 d. LKP(TSKP) aktyvo susirinkime Vilniuje. Jis kalbėjo: “Ir toliau į Pabaltijo respublikas reikia žiūrėti tik kaip į TSRS sudėtinę dalį [...]. Visi po 1990 m. kovo 10-12 d. Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos išleistieji aktai yra niekiniai, nes išplaukia iš neteisėto priėmimo, veiksmo, kuriuo remiamasi. Vienintelė bazė, kuria gali remtis Lietuva - tai tik TSRS ir Lietuvos TSR Konstitucijos [...]. Šiandieną ignoruojamos tos realijos, kuriomis Lietuva įstojo 1940 metais į TSRS sudėtį, ir dar nesi-laikoma įstatymu nustatytos išstojimo iš Sąjungos procedūros. O tai yra tolygu jos atsiskyrimui visų teritorijų, kurios iki 1939 metų spalio 10 dienos, tai yra iki buvo pasirašyta “Sutartis dėl Vilniaus ir Vilniaus srities perdavimo Lietuvos Respublikai ir dėl Tarybų Sąjungos ir Lietuvos savitarpio pagalbos.” [...] Lietuvos vadovybei pažeidus tarybinius įstatymus, Centrai gali būti pateiktas reikalavimas apsaugoti tam tikrų teritorijų gyventojus nuo vienpusiškos Lietuvos separatistinių jėgų įtakos. Viena iš tokių priemonių - įvesti minėtose teritorijose prezidentinį valdymą tol, kol vėliau bus nustatytas galutinis jų statusas, atsižvelgus į surengtų referendumų rezultatus ir saugumo reikalavimus.”

Iš cituojamos TSKP CK sekretoriaus O. Šėnino kalbos aiškiai matyti, kam Tarybų Sąjungai reikėjo Vilniaus krašte “lenkų autonomijos”, - kad bent čia, “tenkinant darbo žmonių reikalavimus”, būtų galima išlaikyti savo okupacinį bolševikinį valdymą, kovos prieš Laisvėn pakilusią lietuvių tautą placdarmą.

1991 m. balandžio 21 d. įvykusiame LKP(TSKP) VIII plenumo buvo priimtas specialus nutarimas visoms partijoms organizacijoms imti pavyzdį iš partijos Vilniaus ir Šalčininkų rajonų komitetų, tarybų vadovų ir dėti visas pastangas, kad kuo greičiau būtų atgaivintas “TSRS ir LTSR konstitucijų galiojimas visoje Lietuvoje.”

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais 9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

Į RYTŲ EUROPA PINIGUS SIŪSKITE PER WESTERN UNION® IR ŠI PAVASARĮ GALITE LAIMĖTI IKI \$5,000 DOLERIŲ*

Tai paprasta ir lengva. Klekvieną kartą siųsdami pinigus per Western Union į Rytų Europą, atitinkamoje Western Union įstaigoje gausite Western Union žaidimo bilietą. Nutrynę dažus, palyginkite sumas ant nupieštų pinigų maišų ir laimėkite bilietą nurodytus piniginius prizus.

2 Didieji prizai po \$5 000 dolerių
250 Pirmųjų prizų po \$100 dolerių
400 Antrųjų prizų po \$50 dolerių

Nedelskite! Siųskite pinigines perlaidas jau dabar ir pasiimkite žaidimo bilietą! Galiojimo laikas baigiasi 2002 metų gegužės 31 d*.

Paskambinę 1-800-325-6000, sužinosite, kurios Western Union įstaigos dalyvauja šiame žaidime bei smulkesnės informacijos.

* Norint dalyvauti, nereikia nieko pirkti. Žaidimo taisyklės ir smulkesnė informacija pateikiama žemiau.

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER®

Greičiausias pinigų persiuntimas visame pasaulyjeSM

WESTERN UNION "MATCH AND WIN" INSTANT WIN GAME. OFFICIAL RULES. NO PURCHASE NECESSARY. 1. HOW IT WORKS: Beginning on April 1, 2002 through May 31, 2002, when you make a qualifying regular bill pay Western Union Money Transfer transaction (excluding Quick Collect® or Self pay® transactions, Quick Cash, Quick Pay, Internet originated transaction and Telephone Money Transfers) from any participating Western Union Agent location in the United States ("Qualifying Transaction") to the Philippines or Eastern Europe (Albania, Armenia, Azerbaijan, Belarus, Bosnia-Herzegovina, Bulgaria, Croatia, Czech Republic, Estonia, Georgia, Hungary, Kazakhstan, Kosovo, Kyrgyzstan, Latvia, Lithuania, Macedonia, Moldova, Montenegro, Poland, Romania, Russia, Slovak Republic, Slovenia, Tajikistan, Ukraine, Uzbekistan, Yugoslavia), you will be given a random bill pay game piece (see below). 2. NO PURCHASE NECESSARY: To receive a game piece without making a Qualifying Transaction, send a \$500 Western Union Money Transfer to the Philippines or Eastern Europe. The odds of winning instantly are the same as stated in Rule #1. Limit one request per bill pay mailing envelope. Requests for a new game piece must be received by June 7, 2002. Making a transaction will not improve your chance of winning. 3. HOW TO PLAY: Using the side of a coin, gently scratch out all three scratch-off areas on the game piece to reveal three dollar amounts. If all three dollar amounts are exactly the same, then you are eligible to claim that prize, subject to verification. If all three amounts do not exactly match or if any area is blank, you are not eligible to claim a prize. 4. HOW TO CLAIM PRIZE: After you have made a photocopy of your game piece for your records, mail entire original game piece by REGISTERED MAIL, along with your name and address (including zip code) hand-printed on 3" x 5" paper, to Western Union "Match And Win" Instant Win Game, P.O. Box 4110, Blair, NE 68009-4110. Verified winners will be notified by mail. All prize claims must be received by June 28, 2002. Limit one claim per envelope. 5. VERIFICATION: All claims are subject to verification. Decisions of the judges are final. All material submitted becomes sole property of sponsor and will not be returned. Any game piece that is illegible, mutilated, altered, duplicated, tampered with, forged, lost, torn or contains printing, typing, alteration or other errors will be null and void. Only official game pieces obtained via Rule #1 or Rule #2 shall be deemed to have been obtained legitimately. In the event of printing or other error of irregular game piece, neither sponsor, nor its affiliates, subsidiaries, promotion, fulfillment, judging agents and agencies shall have any liability in due to printing, production or other error, more winning game pieces are distributed or more prizes are claimed than are intended to be awarded for any prize level per Rule #7, the intended prizes will be awarded in a random drawing from among all verified prize claims received for that prize level. In no event will sponsor be obligated to award more than stated number of prizes/offers. Game pieces which are distributed where prohibited by law or not obtained legitimately will be null and void. Sponsor is not responsible for late, lost, damaged, incomplete, illegible, postage due or undelivered mail. 6. GENERAL RULES: Game starts on 4/1/2002 and game piece will be available until 5/31/2002 or while supply lasts. Game open only to U.S. residents who as of April 1, 2002 are 18 years of age or older. Employees of Western Union, its affiliates, subsidiaries, advertising and promotion agencies, suppliers and the immediate families and/or those living in same household of each are not eligible. Void where prohibited by law. Winner may make no substitution or transfer of prize. All federal, state and local laws are the sole responsibility of winners. All federal, state and local laws and regulations apply. If a Grand Prize winner is deemed a minor in his/her state of residence, prize will be awarded in the name of winner's parent or legal guardian. Potential Grand Prize winner or parent/legal guardian of potential Grand Prize winner may be required to execute any required Affidavit of Eligibility/Release of Liability/Assent Form within 10 days of notification. Noncompliance within this time period will result in disqualification. Return of any prize/prize notification as undeliverable will result in disqualification. Acceptance of prize constitutes permission to the sponsor and its agencies to use winner's name and/or likeness for purposes of advertising and trade without further compensation, unless prohibited by law. By accepting prize, winner agrees to hold Sponsor its respective directors, officers, employees and assigns, harmless against any and all claims and liability arising out of use of prize. Winner assumes all liability for any injury or damage caused, or claimed to be caused, by participation in this promotion or use or redemption of any prize. By participating in this promotion, entrants agree to be bound by the Official Rules and the decisions of the judges. Purchase or acceptance of a product offer does not improve your chances of winning. This promotion is sponsored by Western Union Financial Services, Inc., 100 Summit Avenue, Morristown, NJ 07960. 7. NUMBER OF GAME PIECES, PRIZES & APPROX. ODDS OF WINNING INSTANTLY: 137,500 game pieces for "Eastern Europe" transaction/non-purchase entries and 37,500 game pieces for "Philippines" transaction/non-purchase entries will be available. (a) Grand Prizes: one for "Philippines" game pieces and two for "Eastern Europe" game pieces - \$5,000.00 each. Odds of winning a Grand Prize for a "Philippines" game piece are 1:137,500. Odds of winning a Grand Prize for an "Eastern Europe" game piece are 1:68,750. (b) Second Prizes: 250 for "Philippines" and 400 for "Eastern Europe" - \$100 each (odds of winning are 1:137.5 for "Philippines" and 1:100 for "Eastern Europe"). (c) Third Prizes: 400 for "Philippines" and 250 for "Eastern Europe" - \$50 each (odds of winning are 1:137.5 for "Philippines" and 1:100 for "Eastern Europe"). (d) Fourth Prizes: 250 for "Philippines" and 400 for "Eastern Europe" - \$25 each (odds of winning are 1:137.5 for "Philippines" and 1:100 for "Eastern Europe"). 8. SECOND CHANCE DRAWING: Any unclaimed prizes will be awarded in a Second Chance drawing on or about 7/1/02 from among all eligible second chance entries received. To enter hand print your complete name, address, zip code and daytime phone number on a 3" x 5" piece of paper and mail in a stamped envelope to: Western Union "Match & Win" Second Chance, P.O. Box 4040, Blair, NE 68009-4040, to be received by 6/28/02. Limit: 1 entry per envelope. No mechanically reproduced entries permitted. Random drawing conducted by D.L. Blair, an independent judging organization whose decisions are final. Odds of winning a prize will depend upon the number of Second Chance entries received. Only winners will be notified. 9. WINNERS LIST: For names of winners, send a separate, stamped, self-addressed (PS) envelope to: Western Union "Match And Win" Winners, P.O. Box 4040, Blair, NE 68009-4040, to be received by July 1, 2002.

JAV TAUTINĖS ORGANIZACIJOS PASISAKO UŽ NATO PLĖTRĄ

Kovo 16 dieną Washingtonė įvyko ypatingas suvažiavimas, kuriame dalyvavo dešimties tautinių grupių atstovai, kurių kraštai yra įrikiuoti į taip vadinamą **“Vilniaus dešimtuko”** sąrašą-dešimtį kraštų kurie siekia būti priimti į NATO sąrangą. Jame dalyvavo Amerikos Lietuvių Tarybos, Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvos Vyčių organizacijų atstovai, kurie drauge su kitomis lietuviškomis organizacijomis jungiasi į bendrą akciją skatinti Amerikos valdžią ryžtingai vykdyti NATO plėtrą.

Suvažiavimas įvyko erdvioje naujai pastatytoje Slovakijos ambasadoje. Atidarant suvažiavimą sveikino Slovakijos ambasadorius Martin Butora bei Lenkijos ambasadorius Przemyslaw Grudzinski. Simpoziume dalyvavo dešimties predentuojančių į NATO sąrangą kraštų ambasadoriai. Kiekvienas iš jų išdėstė rūpesčius, susijusius su savo krašto pasiruošimu į NATO. Simpoziumui vadovavo Lietuvos ambasadorius Vygaudas Ušackas, kuris naudodamasis kompiuterine vaizdine technika, išraiškiai pristatė NATO plėtros eigos analizę. Antrame simpoziume dalyvavo Lenkijos, Vengrijos ir Čekijos ambasadoriai bei jų bendruomenių atstovai. Jie aptarė šių kraštų priėmimo specifinę partirtį ir pasiryžo remti Vilniaus dešimtuko priėmimą į NATO šiais metais. Walter Andrusyszyn, Baltųjų rūmų Nacionalinės apsaugos tarybos direktorius, pristatė prezidento Bush'o administracijos požiūrį į NATO praplėtimą. Ypatingai paskatinantį žodį tarė Bruce Jackson, kuris vadovauja JAV NATO Komitetui. Jis optimistiškai apžvelgė esamą eigą, tačiau pabrėžė, kad laimėjimas tik bus garantuotas kada bus atkakliai siekiama narystės ir dabar nėra laikas pasitenkinti gražiais užtikrinimais bet su visa energija dirbti, kad priėmimas taptų realybe šiais metais.

Reikšminga, kad suvažiavime taipgi dalyvavo Ohio senatorius **George Voinovich**, kuris savo kalboje išskyrė lietuvių įnašą ir organizuotumą. Jis pristatė lietuvius kaip pavyzdine tautine grupe ir kurią kitos grupės turėtų sekti. Jis taipgi pasidžiaugė, kad dešimtis tautinių grupių ir jų organizacijos taip glaudžiai ir sutartinai dirba šiam tikslui. Jo manymu toks vieningumas liudija, kad šitie kraštai yra pribrendę pilnam įstojimui į Šiaurės Atlanto Sąjungą. Jis pats žadėjo asmeniškai angažuotis šiuo reikalu ir įtaigoti savo kolegas JAV Senate, kad jie teigiamai pasisakytų dėl NATO praplėtimo. NATO plėtros klausimas bus sprendžiamas šių metų lapkričio mėnesį Prahoje.

Susitikimas baigėsi jungtiniu pareiškimu kurį suredagavo rumunų, slovākų ir lietuvių atstovai. Tame komitete lietuviams atstovavo Amerikos lietuvių tarybos pirmininkas Saulius Kuprys. Jis pastebėjo, kad bendro pareiškimo procesas nebuvo lengvas, kadangi buvo daug skirtingų nuomonių. Kai kurios grupės nebuvo visai patenkintos, pavyzdžiui vengrų atstovas norėjo, kad būtų įtraukta atskira pastraipa apie mažumų teises, tačiau tas pasiūlymas buvo per vėlai ir nepakankamai aiškiai pristatytas. Pareiškimas yra reikšmingas ir išdėsto dešimties tautų lūkesčius bei išėivijos viziją apie tų kraštų priėmimą į NATO sąrangą.

ALT Informacija

BENDRAS JAV TAUTINIŲ ORGANIZACIJŲ PAREIŠKIMAS NATO PLĖTROS KLAUSIMU

1. Mes, Amerikos albanų, bulgarų, čekų, estų, kroatų, latvių, lenkų, lietuvių, makedoniečių, rumunų, slovākų, slovėnų, ir vengrų bendruomenių atstovai, susirinkę Washingtonė, D.C., reiškiamo paramą ir pritarimą nesuskaldytos ir laisvos Europos vizijai, kaip 2001 m. birželio 15 d. tai nurodė prezidentas George W. Bush, bei 1996 m. spalio 22 d. tuometinis prezidentas William J. Clinton.

2. Tikime, kad NATO yra Šiaurės Atlanto regiono pamatas, užtikrinantis laisvės, demokratijos ir žmogaus teisių apsaugą. Mes taip pat tikime, kad Jungtinių Valstijų tamprus bendradarbiavimas su Europa atitinka JAV gyvybinius interesus.

3. Dėkojame JAV Atstovų Rūmams už svarų pritarimą Laisvės Sutvirtinimo Įstatymui (Freedom Consolidation Act) ir už jo priėmimą 2001 m., bei raginame Jungtinių Valstijų Senatą nedelsiant taip pat patvirtinti šį įstatymą.

4. Tikime, kad Čekijos Respublikos, Lenkijos bei Vengrijos priėmimas į NATO padidino Transatlantinio regiono saugumą, o taip pat sustiprino ir išplėtė taikos, stabilumo bei demokratijos erdvę Europoje.

5. Pritariame prezidentui Bush ir kartu su juo tikime, jog “visos naujosios demokratinės valstybės Europoje nuo Baltijos iki Juodosios jūros turi tokias pat teises į saugumą ir laisvę bei tokias pat teises įstoti į Europines organizacijas, kaip ir senosios demokratinės Europos valstybės.” Taip pat tikime, kad 55 milijonai žmonių, gyvenančių integracijos siekiančiose Europos valstybėse, turėtų praturtinti Europos tautų šeimą bei turėti teisę naudotis vientisos Europos teikiamais privalumais.

6. Mes džiaugiamės naujųjų demokratiinių Europos valstybių pažanga stiprinant demokratiją, vystant laisvos prekybos ūkį bei ugdant stiprią ir teisinę visuomenę. Tikime, kad šių valstybių priėmimas į NATO būtų lemtingas jų pasiekimas kovoje už savo laisvę. Reiškiamo pagarbą visiems, kurie šioje kovoje aukojosi bei dėkojame Jungtinėms Valstijoms už nuolatinę paramą.

7. Džiaugiamės pažanga, kurią padarė naujosios demokratinės Europos valstybės, besiruošdamos priimti NATO narystės išipareigojimus.

8. Džiaugiamės naujųjų demokratiinių Europos valstybių parodytu solidarumu Jungtinėms Valstijoms po 2001 m. rugsėjo 11 d. teroro išpuolių, veikiant lyg de facto jos būtų JAV bei NATO sąjungininkės. Kovoje su terorizmu naujosios demokratinės Europos valstybės atvėrė savo oro erdvę bei sienas Jungtinėms Valstijoms ir NATO, taip stiprindamos saugumą bei įsijungdamos į kovą su terorizmu.

9. Džiaugiamės 2000 m. gegužę Vilniuje, Lietuvoje padarytu naujųjų demokratiinių Europos valstybių išipareigojimu noriai bendradarbiauti tarpusavyje.

10. Raginame naujasias demokratines Europos valstybes paspartinti vykdymą reformų, kurios sąlygoja šių valstybių pakvietimą į NATO šiomet Prahoje vyksiančiame NATO viršūnių susitikime.

11. Reiškiamo savo padėką Čekijos Respublikai, Lenkijai ir Vengrijai už paramą Vilniaus procesui, taip pat Danijai ir Norvegijai už indėlį stiprinant Baltijos valstybių saugumą, o taip pat Graikijai ir Turkijai už paramą kaimyninėms tautoms.

12. Mes patys pasižadame siekti, kad laisvos ir vieningos Europos vizija būtų įgyvendinta, o taip pat skatiname Jungtinių Valstijų Prezidentą bei Senatą remti visų narystės NATO siekiančių ir tinkamai tam pasirengusių valstybių priėmimą į šią Šiaurės Atlanto Organizaciją.

Washingtonas, D.C., 2002 m. kovo 16 d.

LOS ANGELES, CA

LOS ANGELES BIRUTIEČIŲ VEIKLA

Balandžio 7-tos dienos popietę Los Angeles lietuviai, Birutiečių sukviesti, susirinko į šios sukakties paminėjimą - pavasario žiedų šventę. Ir tikrai, šv. Kazimiero parapijos salė skendo alyvų, žirnučių ir kitų pavasariu dvelkiančių gėlių jūroje. Losangeliečiai remia savo birutietes ir vertina kilnius ir gausius jų šalpos darbus. Šventę pradėjo skyriaus ilgametė pirmininkė Alfa Pažiūrienė. Prie pavasariškai išpuoštų stalų susėdusios skyriaus narės ir gausūs svečiai pirmiausia išklausė raštu atsiųstus sveikinimus. Garbės generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas savo sveikinime apgailestavo, kad kaip tik šios šventės metu bus išvykęs iš Los Angeles. Pabrėžė, kad Birutietės ir jų veikla šiame

mieste yra puikiai žinomos. “Tai viena iš daugelio lietuviškų šalpos organizacijų šiame krašte, nesiribojanti vien tik savo narių geroje, bet rūpinasi ir kitais savo tautiečiais,

kuriems likimas nesuteikė laimės pilnai džiaugtis gyvenimu...” savo sveikinime rašo gerb. konsulas. “Savo išradingumu sukelti pinigų šalpos veiklai vykdyti šis

skyrius neatsilieka ir nuo didžiausių organizacijų...” Kitas raštu sveikinimas atskrido iš centrinio Čikagos skyriaus pirmininkės Zuzanos Juškevičienės. Žodžiu šiltai pasveikino broliškojo Ramovėnų L.A. skyriaus pirmi-

(Nukelta į 7 p.)

Draugijos veiklą aptarė Laima Ringienė, skyriaus sekretorė.

Lietuvos Didžiosios Kuni-gaikštienės Birutės draugija Čikagoje atsikūrė pačioje imigracijos į Ameriką pradžioje. Tuoj pradėjo jungtis ir kitų telkinių karių šeimų moterys. Los Angeles skyrius įsikūrė 1957 metų balandžio mėnesį, taigi šiomet švenčia darbščios ir garbingos veiklos 45 metų sukaktį.

Ilgametės skyriaus narės. Iš kairės: Janina Radvenienė, Nelė Apeikienė, Eleonora Stadalninkienė, Ona Sumantienė ir Bronė Venkienė.

R.Ringio nuotraukos

CHICAGO, IL

LIETUVIŲ FONDO KAPITALAS GRAŽIAI AUGA

Mintys apie 39-jį šios organizacijos metinį narių suvažiavimą

Edvardas Šulaitis

“Šiomet sukanka 40 metų nuo Lietuvių fondo inkorporavimo Illinois valstijoje, tačiau jo steigimo idėja gimė vieneriais metais anksčiau. Tos datos yra aiškiai pristatytos LF leidiniuose - pirmame ir antrame tome. Mes pradininkai tada svajojome sutelkti vieną milijoną kapitalo, o šiandien LF vertė yra apie 17 milijonų. Jau treči metai iš eilės skirstome po milijoną dolerių lietuviybės darbams remti. Įskaitant ir šiuos metus, iš viso tam reikalui bus paskirta 11 milijonų suma”, - taip kalbėjo vienas iš Lietuvių fondo didžiųjų darbuotojų, jo steigėjas dr. Antanas Razma, atidarydamas LF 39-jį visuotinį narių suvažiavimą.

apie 10 tūkstančių balsų (už įneštą šimtinę duodamas vienas balsas). Iš viso suvažiavime galėjo dalyvauti beveik 26 tūkstančiai balsų, nes amžinybėn iškeliavusių ar palikimais pinigų paskyrusių balsai nėra skaičiuojami.

Kalbant apie mirusių narius, reikia pasakyti, jog praėjusiais metais jų amžinybėn iškeliavo lygiai šimtinę. Jie buvo pagerbti suvažiavimo pradžioje, kai Ramona Žemaitienė perskaitė jų pavardes, o vienas iš amžiumi seniausių

kelis dešimtmečius. Iš anksto numatyta jo darbotvarkė buvo pravesta per 3 su puse valandos. Prezidiumą sudarė: dr. Kazys Ambrozaitis, Algirdas Ostis ir Kęstutis Ječius (jie pasikeisdami pirmininkavo), o taip pat LF Tarybos pirmininkas dr. A. Razma bei valdybos pirmininkas Povilas Kilius. Sekretore pakviesta Aldona Šmulskienė, kuri perskaitė ir praėjusio susirinkimo sutrumpintą protokolą.

Suvažiavusius LF narius žodžiu sveikino Lietuvos gen. konsulas Čikagoje Giedrius Apuokas, PLB valdybos pirm. Vytautas Kamantas, JAV LB Tarybos pirm. Regina Narušienė.

JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirm. Birutė Jasaitienė perskaitė JAV LB krašto valdybos pirm. Algimanto Gečio sveikinimo laišką. Taip pat buvo ir daugiau raštu sveikinučių, kurių laiškai čia buvo pateikti. Tai - Tautos Fondo vadovybės ir ALTo pirm. Sauliaus Kuprio.

Sveikinimas su auka iš Lietuvos prez. V. Adamkaus

Susirinkusieji buvo maloniai nuteikti, išgirdę Stasio Baro perskaitytą sveikinimo laišką iš pačio Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus, kuris nepagailejo gražių žodžių ir 500 dolerių savo anksčiau įnešto

kapitalo padidinimui. Susirinkę tautiečiai šiam garbingam asmeniui nuoširdžiai paplojo.

Buvo atliktas įvairių komisijų pristatymas, o po to sekė Lietuvių Fondo įvairūs prane-

misijos (raportavo Dalia Puškorienė) pranešimas.

Daug kam patiko Meno globos komisijos pranešimas. Tuo reikalu kalbėjo jos pirmininkas dr. Gediminas Balukas, sėkmingai sutvarkęs dail. Prano Domšaičio išgytus kūrinius, kurie rado sau nuolatinę vietą P. Domšaičio kultūros centro vardu pavadintame pastate Klaipėdoje.

Žymieji svečiai LF narių suvažiavime iš k.: Lietuvos gen. konsulas Čikagoje Giedrius Apuokas, konsulato atašė Ramūnas Astrauskas, kun. Algirdas Paliokas, Lietuvos garbės konsulas Vaclovas Kleiza.

Jonas Gradinskas uždega žvakę LF mirusių narių pagerbimui 39-jo visuotinio narių suvažiavimo metu.

Ed. Šulaičio nuotraukos

žiavimą, įvykusį balandžio 20 d. PL Centre, Lemonte.

Šiame organizacijos neeilinė - 40 metų sukaktį atžyminiame suvažiavime, dalyvavo 97 nariai ir būrelis svečių. Su įgaliojimais buvo atstovauta

dalyvių - Jonas Gradinskas uždegė atminimo žvakę. Buvo sugiedota “Marija, Marija”.

Trumpas ir sklandus suvažiavimas

Šių metų suvažiavimas buvo vienas iš sklandžiausių per

LOS ANGELES BIRUTIEČIŲ VEIKLA

Atkelta iš 6 p.

ninkas Antanas Mažeika ir Daumanto kuopos šaulių vadas Kazys Karuža. Su abiem šiomis organizacijomis Birutietės tampa bendradarbiauja. 45 metų veiklos ir dosnių pašalpų apžvalga gražiai pertiekė skyriaus sekretorė Laima Ringienė.

Meninėje dalyje linksmi ir romantiškai nuteikė mūsų viensėdijos savi, gerai žinomi ir mėgiami menininkai: sopranas Stasė Pautienienė, mezzosopranas Janina Čekanauskienė ir Vyrų kvartetas: bosas Rimtautas Dabšys, pirmasis tenoras Emanuelis Jarašūnas, antrasis tenoras Bro-

nus Seliukas ir baritonas Antanas Polikaitis. Visiems akompanavo muzikė, kompo-

Programai vadovavo Daiva Čekanauskaitė - jauniausia skyriaus narė.

zitorė Raimonda Apeikytė. Visi buvo audringais plojimais sutikti ir palydėti, sol. Janina Čekanauskienė iššaukta bisui. Po programos menininkai rengėjų apdovanoti gėlėmis ir užiančios, plojančios salės padėka.

Po parapijos klebono prel. dr. Algirdo Olšausko palaiminimo maldos skyriaus narė Antanina Uldukienė ir jos vikrūs padėjėjai svečius vaišino gardžiais pietumis ir įvairiais saldumynais. Kilo taurės su linkėjimais Birutietėms.

Šventę gražia, taisyklinga lietuvių kalba ir puikia laikysena pravedė jauniausia skyriaus narė Daiva Čekanauskaitė. Baigsiu paskutiniaus kons. Čekanausko sveikinimo žodžiais: “...belieka tik palinkėti, kad jos niekad nepavargtų, kad jų gretos nesumažėtų ir kad su tokiu pat pasišventimu ir toliau jos tęstų šį darbą, nes dar ilgai bus ištiestų pagalbos ieškančių rankų.”

Rūta Sakienė

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$40,
PUSEI METŲ - \$25,
PIRMA KLASĖ - \$63,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$115.00

LIETUVA IR PASAULIS

“WILLIAMS”, “JUKOS” IR VYRIAUSYBĖ PRADĖJO PASITARIMUS DĖL “MAŽEIKIŲ NAFTOS”

Vilnius, gegužės 7 d. (ELTA). Vilniuje Vyriausybės įgalioti pareigūnai pradėjo diskusijas su JAV kompanijos “Williams International” bei Rusijos naftos bendrovės “Jukos” atstovais dėl “Williams” ir “Jukos” parengtų sutarčių, numatančių AB “Mažeikių nafta” akcijų pardavimą “Jukos” ir ilgalaikį “Jukos” naftos tiekimą Mažeikių perdirbimo gamyklai.

Ministro pirmininko patarėjas Saulius Spėčius Eltai sakė, kad kartu su juo Lietuvai šiame susitikime atstovauja ūkio viceministras Nerijus Eidukevičius, Vyriausybės atstovė “Mažeikių naftoje” Vita Markevičiūtė ir juos konsultuojantys teisininkai. Jis nesakė, kas atstovauja kitoms šalims, bet patvirtino neoficialių šaltinių informaciją, kad prie derybų stalo sėdi “Williams International” vykdančysis direktorius Randy Majors, “Jukos” interesus gina vienos Londono teisinės firmos specialistas.

“Sunku pasakyti, kiek laiko tęsis mūsų diskusijos. Šiandien tikrai visą dieną. O kaip toliau - dar neaišku”, - sakė S.Spėčius.

“Williams” ir “Jukos” atstovai yra pareiškę, kad jiems didžiausią susirūpinimą kelia Konstitucinio Teismo sprendimas dėl “Mažeikių naftos” reorganizacijos, atvėrusios kelią amerikiečių atėjimui į šią strateginę Lietuvos įmonę. Kad būtų galima pasirašyti parengtus sandorio dokumentus, būtina keisti kai kuriuos įstatymus.

Kaip anksčiau skelbta, balandžio 11-ąją “Williams” ir “Jukos” parafuoti susitarimai dėl “Mažeikių naftos” numato, kad “Jukos” investuos į “Mažeikių naftą” 150 mln. JAV dolerių, dešimt metų tieks beveik po 5 mln. tonų Mažeikių perdirbimo gamyklai.

Sudarius galutinį sandorį, “Williams International” ir “Jukos” turės po 26,85 procento, o Lietuvos Vyriausybė - 40,66 procento “Mažeikių naftos” akcijų.

“Williams” ir “Jukos” pernai birželį pasirašė preliminarų bendradarbiavimo susitarimą dėl “Mažeikių naftos” ir skelbė, kad siekia sandorį baigti iki praėjusių metų rudens. Abiejų šalių derybos dėl “Jukos” atėjimo į “Mažeikių naftą” buvo nutrauktos pernai gruodį amerikiečių iniciatyva. Jos atnaujintos šių metų sausio viduryje.

“Jukos” ir “Mažeikių nafta” yra pasirašiusios atskirą penkerių metų susitarimą dėl naftos transportavimo per Būtingės terminalą.

TVF VERTINIMO MISIJA BAIGĖ

DVIEJŲ SAVAIČIŲ DARBĄ LIETUVOJE

Tarptautinio valiutos fondo (TVF) vertinimo misija baigė beveik prieš dvi savaites Vilniuje pradėtą darbą.

Kaip ELTA jau pranešė, misiją priėmė prezidentas Valdas Adamkus, premjeras Algirdas Brazauskas, ji susitiko su finansų ministre Dalia Grybauskaitė, Lietuvos banko valdybos pirmininku Reinoldijumi Šarkinu.

Nuo balandžio 25 dienos Vilniuje dirbusi TVF misija teigiamai įvertino Lietuvos ekonomikos poslinkius, tačiau kartu siūlė tobulinti savivaldybių finansų valdymą, taip pat akcentavo, jog mokesčių reforma turi būti įgyvendinama subalansuotai, kad darant nuolaidas bei išimtis nebūtų prarasta daugiau biudžeto pajamų negu ji papildys kitos numatomos įplaukos.

Tarptautinis valiutos fondas su Lietuva bendradarbiauja pagal pernai rugpjūtį TVF ir Vyriausybės bei Lietuvos banko į pasirašytą ir iki šių metų pabaigos galiojančią Lietuvos ekonominės politikos memorandumą. Naujas tokio pobūdžio dokumentas nebebus pasirašomas.

SU NATO KARINIAIS LAIVAIS

Partnerystės taikos labai šalių karinių laivų pasirengimas sąveikai su NATO šalių laivynu bus įvertintas Lietuvos teritorinėje jūros dalyje rengiamos trijų dienų tarptautinėse pratybose. Jose dalyvaus 10 laivų iš 7 valstybių: Didžiosios Britanijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos, Prancūzijos, Švedijos ir Suomijos. Šių laivų pasirengimą bendroms jūrinėms operacijoms vertins 25-30 specialistų grupė, praneša ELTA.

Antroje pratybų dalyje dėmesys bus skiriamas po Antrojo pasaulinio karo likusios kovinės amunicijos paieškai ir naikinimui.

Gegužės 13-16 dienomis rengiamos tarptautinės NATO partnerystės taikos labai pratybos “Cooperative ocean 2002” yra didžiausios šių metų karinės pratybos Lietuvos teritoriniuose vandenyse. Pratyboms vadovaus ir jas koordinuos Lietuvos karinės jūrų pajėgos, o Švedijos ginkluotosios pajėgos teiks metodinę pagalbą. Pagrindinis pratybų tikslas - pritaikyti Operacinių pajėgumų koncepcijos ir sąveikos galimybių įvertinimo programą jūroje.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

GYVATĖS ĮKANDIMAS AR NENUOVOKUMAS?

Dr. Algirdas Rimdeika

Viename iš tautininkų sambūrių LTS garbės narys prof. V. Antanaitis pareiškė, kad savo tautines vertybes prieš rusifikaciją daugmaž išmokom apginti, tik kažin ar sugebėsime apginti jas prieš kai kurias pigias anglakalbės Europos vertybes.

Žiūrint š.m. kovo 11 d. LTV R. Musnicko ir R. Juozapavičiaus laidą “Paskutinė kryžkelė”, man kilo mintis, kad visokio plauko vakarykščiai siekia brutalumu (kitaip gi nepajėgia) nutildyti aukštesnio intelekto pasisakymą už tautiškumo išlaikymą. Buvau nustebintas vedančiųjų įžūliu elgesiu per šią padriką laidą. Negi tie du laidos vedėjai nežinojo, kad kalbasi su pasaulinės reikšmės mokslininku, habil. med.m.dr. G. Sakalniku, kad yra per daug stačiokiška, švelniai tariant, įžūliai nutraukinėti kalbantįjį? Kodėl R. Musnickas taip chamiškai atšovė paskambinusiui telefonu? Kodėl R. Juozapavičius R.Klimui ir R. Garuoliui siūlė nesisakyti, kad jie - LTS nariai? Tai vaikėžiškumas, piemeniškumas, elementarių dalykų neišmanymas, neapsiskaitymas... ar kažkieno gudrių, klastingų pamokų vykdymas? Žodžiu, klausimų gausybė. Iš kyla jie ne kartą ir ne du kartus, kai tenka susiginčyti su vakardienos primityvaus ir itin savanaudiško mąstymo įvairaus rango buvusiais.

Tokie ginčai bloškia mano atmintį į 1950-1956 m., kai su palydėtais išlikusiais Lietuvos partizanais po naktinių žygių aptarinėjome Lietuvos ateitį, jų pačių likimą ir gausybę kitų klausimų. Mano pažįstami buvo didelės vidinės kultūros, be galo darbštūs ir sąžiningi patriotai. Jie nekalbėjo skambių žodžių apie patriotizmą, apie meilę Lietuvai ar panašiai - Tėvynės meilė ir patriotizmas buvo jų gyvenimo sudėtinė dalis. Noriu dabartiniams “naujiesiems” lietuviams pabrėžti, jog tuo laiku dar gyvi partizanai (vėliau jie visi žuvo) buvo paprastų kaimo žmonių numylėtiniai - kitaip jie nebūtų iškentę gausybės neprieklių ir nuolatinės įtamos. Jei pokario pirmaisiais metais jų gretose pasitaikydavo vienas kitas plėšikėlis ar asmeninių santykių suvedinėtojas, tai mano paminėtais metais tokių nebebuvo.

Patriotais ir tik patriotais laikau gausybę paprastų kaimiečių, šelpusių ir rėmusių Lietuvos partizanus. Abejoju,

Tautininkų žinios

Gedimino pr. 22, LT-2600 Vilnius, Lietuva
Tel. (22) 624935, faksas (22) 617310
El. p. lietauta@takas.lt; http://www.lts.lt
Redaktorius A.R. Tilindis

ar supras R.Musnickas ir jo bendras, kad mūsų mamoms nelengva buvo skanesnės sriubos paruošti partizanams, į kelionę įdėti sūrį ar mėsos gabaliuką... Jei tai nebuvo patriotizmas, tai kas tai buvo?

Nesinori man dabar nukrypti į kitą temą, aiškinti R.Musnickui, kad tautiškumas (meilė savo kraštui, patriotizmas) jokių būdu nėra šovinizmas. Buvau be galo nustebęs, kad vienam veikėjui tas dvi sąvokas teko aiškinti ilgoj kelionėj. Prisipažinsiu, visko tikėjau, tik jokių būdu nesitikėjau, kad aukštąjį išsilavinimą turįs žmogus, ejęs atsakingas pareigas įvairiose instancijose, nesuvokia, jog šovinizmas - tai tautos užsisklendimas, nepasitikėjimas kitomis tautomis ir pačių išaukštinimas virš kitų tautų. Negi R. Musnickas prisidės prie manojo “netašyto” bendrakeleivio ir apkaltins mūsų LTS panašiu šovinizmu?

Dar pridursiu, kad mano paminėtais šovinizmo bruožais pasižymėjo... pokario metais mūsų valdininkija (ne tauta apilai ir juolab ne tikroji inteligentija, o būtent valdininkija). Tą faktą patyriau savo kailiu, likimo išvartytas iš Lietuvos studijuoti į tuometinį Leningradą. Tuomet mano polemika su “konclagerinio” socializmo ideologais bei “internacionalistais”, be gailėsčio trėmusiais lietuvių į Vorkutos, Karagandos, Irkutsko, Krasnojarsko, Magadano ir kitus “socialistinius kurortus”, asmeniškai man labai ir labai kainavo...

Tačiau grįžkim į dabartį. Labai džiaugiuosi, kad šių dienų mūsų šviesuliai (prie tokių, pvz., priskiriu Šėtos kleboną Gintautą Naudžiūną) su dideliu širdies skausmu pastebi, kad silpnėja mūsų tautos žmonių patriotinis jausmas, tautišku-

mas praranda savo esmę ir prasmę. Nenustebkit, kad rašau “džiaugiuosi”. Neprieštarauju sau. Sutikit su manimi, jei žmogus aiškiai mato besivystantį blogį ir jį įvardija, tai anksčiau ar vėliau pasistengs pakirsti to blogio šaknis.

Aš - technokratas ir nesugebu patriotizmo ir tautiškumo kasdienybėje įvardinti taip tiksliai, kaip tai padarė mūsų gerbiamas ir žinomas rašytojas Kazys Saja (LA, 2002 03 13 Nr. 53, 3 psl.), apibūdindamas R. Musnicko elgesį.

Kai atgavome Nepriklausomybę, labai džiaugiuosi, kad vis tik garbingai atlaikė intensyvią rusifikaciją bei nihilistišką svetimųjų požiūrį į tautinę mūsų kultūrą. Pastebiu ir labai džiaugiuosi, kad tautiškumas kaip moralinė ir kultūrinė kategorija ima grįžti į mūsų gyvenimą: literatūrą, aplamai į kultūrą ir net drįstu sakyti - į moralę.

Todėl įvairaus plauko kilbukovų, žuravliovų ir stribų (prasto, primityvaus mąstymo) palikuonims esam rakštis ir jie, kur tik pajėgia, bando kenkti...

Totalitarinį, buldozerinį internacionalizmą (tikriau stalinizmą) ima keisti taip vadinama masinė “globalistinė” kultūra (ideologija), kuri nedaug peno duoda žmogaus dvasiniam pasauliui. Negi mes ištirpsim toj “kultūroj”, pametę turtingą tautosaką, tautišką dvasinį pasaulį? Kur dingio mūsų savigarba ir orumas?

Arogantiški “naujieji lietuviai” turėtų pagaliau suvokti, kad be vakarietiško įdomybių, dar lieka didžiulė vertybė - ugdyti save kaip asmenybę savo tautoje ir savo tautai. Tada pasitrauktų įžūlumas, stribiškas mąstymas ir vertybių supratimas...

(“Tautininkų žinios”, 2002 m. balandžio mėn. Nr. 8.)

Nuotrauka iš Europos dienos eisenos Vilniuje gegužės 9 d.

Žilvino Beliausko nuotr.

IŠSIPILDĘS GYVENIMAS

Robertas Keturakis

(Tęsinys. Pradžia Nr.18, 19)

Stasys Santvaras yra iš tų nedaugelio rašytojų, kuriam rūpėjo pastebėti, vertinti, skatinti net ir kukliausias kūrybinės pastangas. Jis tikėjo kūryba kaip jėga, galinčia pasipriešinti nutautėjimui ir nužmogėjimui. Be to, sutelkdamas vienon vieton visus, kuriais galėjo pasitikėti sunkmečiu, poetas galvojo ir apie kūrybinės inteligentijos ugdymo ypatingas sąlygas. Neveltui kalbėdamas apie Vaižgantą užsimena, jog esame vienintelė Europos tauta, kurią buvo išdavusi visa jos diduomenė. Dar dramatiškiau: ta išdavystė sutapo su Lietuvą užgriuvusia despotija. Kaip svarbu po tokių naikinančių audrų pastebėti kiekvieną švieselę, kiekvieną pastangą atsigulti bent akmenėliu po tautos kultūros pamatais.

Ižvalgus yra St. Santvaro pastebėjimas, kad dažnai neįstengiamo numatyti ateities ne todėl, kad per mažai iš savo gelmių iškeliamo genijų, o todėl, kad nesugebame aprėpti visumos - kaip dirvos, kurioje svarbios ne tik plačios užuoganos, bet ir kiekviena vaga. Mes per dažnai įklimpstame smulkmenose ir asmeniškume.

Žinoma, toks St. Santvaro maksimalizmas erzino kai kuriuos būdrautojus “dramblio kaulo bokštuose”, kaip ir tebedegantis klausimas dėl ryšių su savo tauta. St. Santvarui, kaip ir kitiems šviesuoliams, buvo aišku: be ryšių su sava tauta, be atsakomybės už savo Tėvynę išnyksime kaip savitumą ne tik sau, bet ir žmonijos įvairovės metafizikai neišsaugoję asmenybės, nepapildžiusios tos įvairovės aiškių dvasinio paveldo gelme. Ir galų gale svarbus yra ne požiūrių ir idėjų susikirtimas, o požiūrių ir nuomonių keitimosi lygmuo.

Norėtusi paliesti dar vieną St. Santvaro veiklos sritį, kuri laukia savo tyrinėtojų. Tai poeto laiškai, savotiškas jo dienoraštis, kasdieninių reikalų ir būties apmąstymų metraštis, ženkluose sustingęs laikas, kurio skliaute švyti daugelio mūsų kultūros, egzistencijos, vilčių ir siekių pėdsakai. Ten galima užtikti naujų, nepaprastai įdomių ir turiningų liudijimų, galinčių keisti kai kuriuos chrestomatinius literatūrologų teiginius apie mūsų literatūros sąjūdžius, tų sąjūdžių ideologus ir vedlius, tautinės aspiracijas, gilinamas pasaulinės savimonės liguistu blaškymusi nuo “išrinktųjų tautų” mitologijos iki “pasaulinės brolybės” utopijos, paremtos prievarta,

žvėriškumu, stalinizmo ir Hitlerizmo pragaru. Ar raginimu atsisakyti savitumo ir tapti vienoda minia, sapnuojančia tuos pačius sapnus ir nežinančia savo vardo. St. Santvaro laiškuose yra vietų, kurios kai ką paaiškina veikloje vadinamojo kultūrbolševizmo, jo skverbimosi ne tik į dalies Lietuvos inteligentijos sąmonę, bet ir visos Europos mąstyseną, kada buvo bandoma rasti išeitį iš gilios ekonominės ir dvasinės krizės, apleidžiant krikščioniškąją etiką ir pasaulėjautą, kurios pagrindų pagrindas visados buvo dvasingo žmogaus būtis. St. Santvaras buvo ne tik liudinininkas šio klastingo vyksmo, socialinės lygybės pagundomis paklaidinusio ne vieną lengvatikį, bet ir pasipriešinimo šiam pražūtingam užkratui dalyvis. Kai kuriuose laiškuose yra užuominų, kad poetą buvo pasiekusios pašnabždom perduodamos žinios apie A. Mickevičiaus-Krėvės išdavišią bendradarbiavimą (tarp kitko, kaip liudija archyviniai duomenys, gerai apmokėta) su stalinistinio Kremliaus patikėtiniu Lietuvoje Dekanozovu ir apie ryžtingiausios inteligentijos ruošimąsi pasipriešinimui, kuris vėliau įgavo Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos veiklos struktūras ir strategiją.

Palietėme tūkstantąją dalį St. Santvaro laiškų turinio, laiškų, kurie sudarytų keturis didelius tomus, papildydami naujais faktais ne tik mūsų kultūros istoriją, bet ir St. Santvaro biografiją.

Nors glaustai, bet faktologiniu atžvilgiu išsamiausiai St. Santvaro biografija pateikta Bostone leistos Lietuvių enciklopedijos 26 tome. Poetas buvo vienas šio nuostabaus lietuvių kultūros paminklo - enciklopedijos - sumanytojų ir redaktorių, todėl aišku, kad asmeniškai pateikė ir patvirtino svarbiausius savo gyvenimo faktus. Tie faktai per ilgą laiką buvo papildyti, atskleidžiant svarbias detales, aplinkybes, laiko charakteristikas. Paaiškėjo, kad Zaleckių (tokia yra tikroji St. Santvaros pavardė) tarpe buvo atkaklių maištininkų: proseneliai dalyvavo 1831 m. sukilime, senelis žygiavo su dalgininkų pulkais 1863 metais, drebindamas carinės imperijos pamatus. Poetas visą gyvenimą saugojo šviesų savo Motinos, gražios, veiklios, muzikalios asmenybės, atminimą. Ketvirtoji jo lyrikos knyga yra skirta Motinai, kurią poetas vadina savo Angelu Sargu. Jos portretas vi-

LAISVĖS PAVASARIS - 1972

Kaunas, gegužės 8 d. (ELTA). Kaunas mini 30-ąsias Romos Kalantos žūties metines. Ta proga Valstybinio muzikinio teatro sodelyje atidengtas memorialinis paminklas, įamžinantis šią Lietuvą ir pasaulį sukrėtusią auką. Miesto centre vyksta nemažai renginių, skirtų 1972-ųjų gegužės įvykiams atminti, praneša ELTA.

R.Kalantos susideginimo vietoje skulptoriaus Roberto Antinio bei architekto Sauliaus Juškio memorialinis paminklas “Aukos laukas” simbolizuoja apdegusį istorijos lapą, kurį įprasmina vejų ir ketaus liejinių kompozicija, užimanti apie 375 kv. metrų plotą. Šiam R.Kalantos paminklui miesto valdžia skiria daugiau kaip 150 tūkst. litų.

Gegužės 14-osios p vakare paminklas iškilmingai atidengtas dalyvaujant miesto visuomenei, kurios didžioji

Žiemos vaizdas Kauno mieste.

Algirdo V. Matulionio nuotr.

dauguma dar mena prieš 30 metų Kaune įvykdytą laisvei pašvęstą akciją. Prieš tai R.Kalantos atminimas pagerbtas aplankant jo amžinojo poilsio vietą Romainių kapinėse ir susirinkus į minėjimą Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje prie Laisvės paminklo.

Istorinius 1972-ųjų metų įvykių aspektus šalies istorikai nagrinėjo Vytauto Didžiojo universitete vykusioje konferencijoje “Kaunas 1972: alternatyvioji kultūra, politinis protestas ir kultūrinė rezistencija”.

Minėjimo renginiai, pava-

dinti “Laisvės pavasaris - 1972” baigėsi miestelėnų eiseną nuo Muzikinio teatro sodelio iki Mykolo Žilinsko galerijos, kur vakare įvyko roko grupės “Rebelheart” koncertas. Ši eiseną simbolizavo tuometinius kauniečių susibūrimus pagrindinėse miesto gatvėse bei tylias protesto akcijas.

Įvairiose miesto bibliotekose bei muziejuose atidarytos parodos, skirtos prieš 30 metų Kaune vykusiems įvykiams, kuriuos beveik du dešimtmečius buvo siekta išbraukti iš šalies istorijos

Alė Santvarienė minėjimo, skirto jos vyro atminimui, metu.

Darijos Giniūnaitės nuotr.

sąlaik lydėjo iš laikinų namų į kitus laikinus namus, kol liko Bostono Trečiojoje gatvėje, žvelgiantis į tai, kas išnyksta ir kas išlieka. Bet poeto tėvas tik šmėsteli nelyg Hamleto tėvo šešėlis ir bemat išnyksta, likdamas tik liūdnu vaikystės sapnu.

Visos kitos St. Santvaro knygos yra apgaubtos dviejų mylimųjų šviesos - Lietuvos, kurią poetas pasiekė ištikimo

sūnaus palaiminimu ir pasididžiavimu, ir Saulės Rožės - taip savo poezijos pasaulyje jis įvardija bendrakeivį - savo žmoną Alę.

Ar yra St. Santvaro biografijoje mįslingų vietų, paslapčių, nutylėjimų? Dievui ir jam - nėra. Mums tenka kai kurias poeto gyvenimo dalis paliesti labai atsargiai, nes bet koks brovimasis į paslaptį visados yra lydimas praradimų.

Mane stebina St. Santvaro valingas pasirinkimas, apsisprendimas, kada per paauglystę, skurdžią jaunystės aplinką, sudėtingus istorinius įvykius nebuvo pamestas pagrindinis tikslas - visom jėgom ugdyti save kaip asmenybę, visom dvasios galiom paremti ne tik asmeninius, bet ir Tėvynės siekius, visa siela ginti idealizmo erdvę, kad niekados medžiaginiai dalykai nepakirstų didelių kūrybinių tikslų, didelių šviesių vilčių. Jis niekad negalėjo gyventi vien savimi ir sau, kad ir kokio žavesio pasaulis būtų žadamas kūrybinių erdvių fikcijose. Todėl jis niekad neniekino ir nesmerkė užsižaidusių estetizuotojų, kurie dažniausiai kaltino laiką, kitus, bet niekados - savęs, tokius išminčius ir gražius, su šerkšno ir vyno skoniu gomuriuose. Neniekino ir nesmerkė, bet vertino negailestingai.

Stasys Santvaras dažniau jausdavo atsakomybės už svarbiausias vertybes skonį, ir ne vien mes kalti, jei tas skonis primindavo vyriškai tramdomas ašaras.

Tačiau, prisiminęs kai kuriuos poeto laiškus, norėčiau ši pasakojimą baigti kitaip.

Lengva suvokti, kad yra vaikystės, paauglystės, jaunystės, brandos ir senatvės laikas. Ir nelengva įžvelgti, kad vis dėlto yra tik vienas žmogui skirtas laikas - išsipildymo laikas.

Stasys Santvaras tai įžvelgė.

Ir todėl man jis yra šviesus, didelis ir artimas. Iki mano, iki visų jūsų išsipildymo.

Po kaistančia sportbačių guma smagiai gurgždėjo vieškelio žvyras, pro išretėjusių mūsų miškelį - čia nei grybo, nei peteliškės, nei kokio žvėries - jau matėsi pirmieji trobesiai, kai staiga ji išsoko į kelią tiesiog priešais mane. Pats nežinau, kodėl stvėriau ją į glėbį, o jau sučiupęs išsigandau paleisti - taip ir parsinešiau namo.

Tėvas paskubomis, bet užtikrintai sukalė iš neobliuotų lentų dėžę, gerai pritvirtino antvožą, ir ji apsigyveno pas mus, tiksliau, didžiuliame mūrinyje, kur buvo daug vietos, kaimynai laikė triušius, šieną, įvairius rakandus, kvėpėjo sena geležim ir voratinkliais, be to, čia stovėdavo ir viso namo gyventojų dviračiai. Po stogu nebylūs, vos atsидūrę lauke jie džergždavo, kleksėdavo ir cypaudavo kiekvienas vis kito-kiu, savo balsu. Aš atpažindavau visus.

Pro tyčia paliktą skylę bandėme ją šerti: kopūstlapiais, morkomis, rūgštyinėmis... Bet ji nieko neėdė, tūnojo dėžėje tylutė, greičiausiai susigūžusi, įsispraudusi į kurį nors kampą - pro tą vienintelę, visai nedidelę angą negalėjome jos matyti.

Nors tokį laimikį vertėjo ir nuslėpti, jau patį pirmą vakarą aplink dėžę susigrūdavo visi mūsų namo vaikai. Spausdamiesi prie nelygių, šeberkščiuotų lentų, kits per kitą jie smalsiai žvilgčiojo pro skylę į tamsą, bet nieko taip ir nepamatė. Dygios atšaižos įkyriai smigo į delnus ir skruostus, mūrinyje dvelkė drėgme ir bulvių daigais, visi buvo nepatenkinti, šaipėsi iš dėžės ir vieni iš kitų. Namuose laukė gardi vakarienė, mamos trankiai atidarinėjo langus ir šūkavo vardus.

Pamažu prie dėžės visi taip įprato, kad beveik niekam ji ir neberūpėjo. Tik kaimynės retkarčiais dar atnešdavo kokią skanėstą - naminės dešros galą ar lašinukų, ar sūrio, bet ji atkakliai nieko neėdė, taigi visai nustojo aplinkinių dėmesio.

Palėpėje, mažyčiame tvarkingame kambarėlyje gyveno vienišas senukas, kurį visas namas mylėjo už ramų, smagų būdą. Senolis niekada niekuo nesiskųsdavo, nebambėdavo, nebuvo įkyrus ar suzmekęs. Jis netgi laikė avį. Tiksliau, gyvulys senukui tik priklausė, o iš tikrųjų avį mielai paglobodavo kaimynai, mat toji gyveno mūrinyje, o pats šeimnininkas iš palėpės beveik niekada nenusileisdavo ir savo augintinę kažin kada bebuvo matęs. Ta avis buvo gražia pilka vilna, juoda nosimi ir skvarbiomis, dievaži protingomis akimis.

Jaukiai gulėjau gilioje patalo pusnyje ir klausiausi įtūžusio vėjo, kuris, įstrigęs lango

“Dirvos” 39-ajame novelės konkurse autoriui skirta viena iš dviejų antrųjų premijų iš Simo Kašelio palikimo, kuri administruoja Korp! Neo Lithuania valdyba.

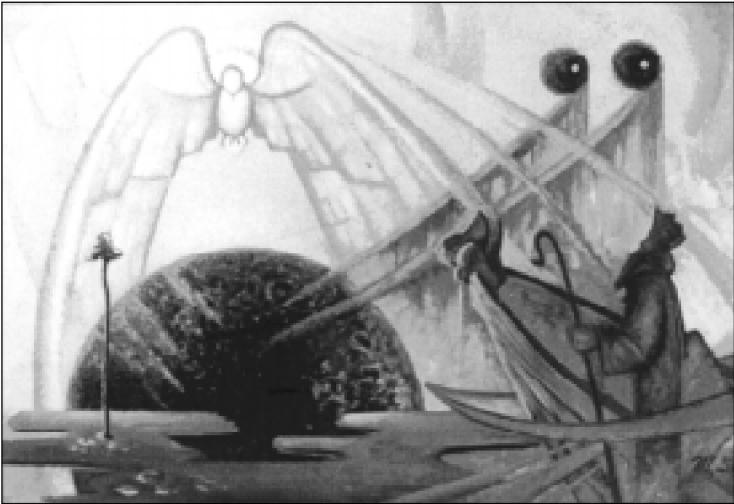
MIRTIS

Celestinas Gaižauskas

rėmuose lyg spąstuose, blaškėsi, ir šiaip, ir taip mėgindamas ištrūkti. Po didžiulį mūsų namą šliaužiojo, o gal kokiam plyšy jau merdėjo karšinius skersvėjis. Jis taip pat girdėjo šėlsantį nartų jauną vėją ir pagiežingai šlerpštė: kada nors ir tu išgveręs klidikščiuosi palei pat trūnijančias grindis, suodinas, apgailėtinas virkausi kamine, lyg išmaldą rankiosi dulkelytes, o išsivadėjęs paskutinį kvapą išleisi ant slenkščio, negailėstingai pritrėkštas durimis...

Naktį kažkas išpjovė kaimyno triušius - visus šešis. Jis pagalvojo apie dėžę ir atėjo niurnėti. Rietenų pavyko iš-

jelis silpnais pūkšniais taršė baltas ir tamsrudes plunksnas. Vištos buvo pačios paprasčiausios, joms niekada nekildavo minčių apie tai, kad kur nors, gal visai netoli, gal tiesiog kitoje gatvėje, o gal net anapus šio mūrinio gyvena lygiai tokios pat vištos. Jos niekada nieko neapgavo, jos nepuoselėjo jokių ypatingų norų, nesiekė keršto - o ir nebuvo už ką keršyti... Joms net nebuvo ko bijoti. Juk iš tiesų... Ar vištos - arba nekalti triušiai - bent pagalvoja apie tikimybę kristi kruvinose, žūtbutinėse kauty-nėse. Be menkiausio siaubo, užtat pavydėtinai ramiai ir su

Stančikaitė-Abraitienė

Visatos dvasia

vengti, bet kalta liko ji, ir tapo aišku, jog kai kurie kaimynai nuo šiol į mus baltakiusos.

Kruopščiai apžiūrėjome jos būstą - prieš žiemą tėvo apkaltą storu veltiniu - bet neradome nė žymelės, kad būtų išsmukusi. - Ei, ar esi ten?! - negyvų triušių savininkas spyrė dėžei į šonkaulius. Ir pats nustėro, aptvilkytas savo įžulumo. Mūrinyje taip nutyko, kad akimirką man pasirodė girdžiu, kaip kvėpia šiurkšti mediena ir glotnūs sienų akmenys.

Kitą rytą buvo ne ką geriau. Vos praušus, dar beveik tamsoje, po aštrų mūsų kiemo gruodą, ir dar priešais visų langus, tāsėsi žiauriai sužalota, kone perplėšta pusiau višta. Bėdulė, kraupiai kvarkdama jau nebe savo, o kažkokios kitos gyvasties balsu, blaškėsi į visas puses, tai bandydama bėgti, tai šliauždama, o bjauriausiai atrodė beprotiškos pastangos pakilti į orą. Pradėjo snyguriuoti. Višta dosniai aukojo kiemui garuojantį savo kraują, o šis nesusigėrė į žemę, kurią dengė plonytė, spindinti ledinė skraistė. Visos kitos vištos buvo jau prišalusios prie gruodo, nežemiškai gaivus vė-

begaliniu pasitikėjimu vieną gražų rytmetį jos žvelgia į kirvuką šeimnininkės rankoje...

Abejingas vėjas tebekedeno negyvas plunksnas, ir tik viena višta, prisispaudusi prie mūrinio sienos, atkakliai kėlė kruviną sparną, lyg kokią pasipriešinimo vėliavą, ir kreipė bėlančią akį į nepasiekiamą dangų. Niekas neištarė nė žodžio.

Visą žiemą niekas nekalbėjo su mumis ir nepriekaištavo, net nepažvelgė mūsų pusėn. Miestelis skendėjo tyloje ir sniege, kuris buvo kaip niekad tikras - nepanašus nei į miltus, nei į putą ant barzdaskučio šepetėlio, nei į cukraus pudrą - tiesiog paprasčiausias sniegas. Jis jaukiai gurgždėjo po šiltais gremėzdais batais, puikiausiai kibo į gniūžtes, buvo kaip dera švarus ir šaltas. Tik šitai nekėlė jokio džiaugsmo, nes prieš mus nusiteikė visas namas - pustrečio aukšto ir fligeliai, ir palėpė, ir dar vienas priestatas, turėjęs būti ūkiniu, bet jau seniai gyvenamas, taigi - visi kaimynai. O kai kurie iš jų dar turėjo savų kaimynų - mums tolimesnių, gyvenančių kitoje gatvės pusėje, o tie turėjo kaimy-

nų kitoje gatvėje. O miestelyje gatvių buvo ir daugiau... Lyg to nepakaktų, mūsų kaimynų kaimynai kituose miesteliuose turėjo giminaičių, o šie - kaimynų ir tolimesnių giminių, kurių pažįstami bei gentys savo ruožtu gyveno miestuose ir turėjo ne tik kaimynų, bet tie tetų bičiulių pusbrolių užsieniuose. O blogiausia, kad šioje minioje - tarp giminių, draugų, menkai pažįstamų žmonių, sutinkamų pavyzdžiui, pirtyje - galėjo pasitaikyti, pakako, kad pasitaikytų vienas vienintelis asmuo, susirašinėjantis su kosmonautu.

Bet iš tikrųjų mes su tėvu retai kada galvojome apie kosmosą.

Naktinis speigas storai, tarsi lydytais taukais, aptepdavo langų stiklus, o aš praurbindavau akelę ir žvelgdavau į mūrinių - kažin, kaip ten ji? Kiemas sulig pirmojo aukšto langais buvo užverstas dangaus patalų plunksnomis, atrodė, kad visas mūsų namas giliai nugrimzdęs į žiemos miegą - tarpais niekas nekrustelėdavo ištisas paras, nebent sucypdavo apsisapnavusi pelė, sugergždavo durų vyriai ar sausas kosulys prasmukdavo į kamina. Bet mudu su tėvu siautė atskira, vien mums lemta tylą, nuo kurios krūtinę spaudė sunkumas, lyg nuo sprangių žieminių kriausių.

Buvome pasiryžę gintis iš paskutiniųjų, o vis dėlto apšasę ir nuolat sloguojantys kaimynų vaikai pro atviras mūrinio duris ne kartą apmėtė dėžę gniūžtėmis. Arčiau prieiti nesiryždavo.

Žinojau, kad naktimis ji rymo prie skylės ir liūdna akimi žvelgia į užpustytą kiemą, į ryškias sidabro žvaigždes, tarsi prišalusias prie juodo dangaus aksomo, žvelgia į mūsų buto ir kaimynų langus. Ar ji nutuokė, kas yra kvapai ir spalvos? Ar jautė šaltį? Meilę? Ar svars-tė, kam reikalingi metų laikai? Ar ji pažino miegą, sapnus, kraujo skonį?

Pavasariop, kai visur gur-gėjo begalė upelių ir, rodės, gali išgirsti, kaip tēžta paskutinio sniego likučiai, kaip į atšylančios žemės gelmę smelkiasi žiemos įmygis ir visos nuoskaudos, kaip visur treška ir skimbčioja besiražanti gyvybė; o upeliukai liejosi į didesnius upelius, o šie - pro kitus kiemus, pro kitus miestelius - sruvo į upes, o šios - dar toliau - į niekada man neregėtas jūras, štai tada mes ryžomės išleisti ją pasilakstyti.

Tėvas kirviu atsargiai nu-plėšė dėžės dangtį. Nuo malkų rietuvės į tą buveinę krito šešėlis, bet joje ir šiaip tyvyrojo prieblanda. Dėžės ertmė atrodė esanti žymiai didesnė, nei galėjo būti iš tikrųjų. Nejučia žingtelėjome atatupsti. Taip

pat nejučia apsigrėžėme ir kiemo purvynais nukėblinome namo. Pro langą mus - o gal dėžę - stebėjo kaimynė. Ji nuolat skųsdavosi nemiga, bet šiaip buvo geros širdies moteriškė.

Namie kažką skaitinėjau ar snaudžiau, dabar jau nebeprisimenu, o tėvas gulėjo ant sofos ir nusistvėręs laikraštį galvojo visai apie ką kitą. Kaip ir aš. O ji tuo tarpu mankštino per žiemą surambėjusią sandarą: šeliojo, vartėsi pažliugusioje pievoje, keberiojosi į medžius, žaismingai vaikėsi žvirblius. Ilga ir puiki buvo diena.

Vakare tėvas vėl užkalė antvožą.

Pavasaris vis labiau įsiėlo, naktys traukėsi, seko, palikdamos ant sienų, ant pradžiūvusios žemės sparčiai blunkančias šešėlių nuosėdas. Aplink metų metais užsigulėjusius apleistus daiktus, o ir pasieniais, patvoriais stiebėsi žolė, langų stiklus drebindavo dul-lūs ir visai nebaisūs griautiniai.

Sykį paryčiais, dar dorai nepraaušus, mus išbudino pašėlęs, netikroviškas avies bliovimas. Subruzdavo visas namas. Tuojuo sudundėjo ir mūsų durys - beldžiama buvo iš peties. Kažkas tiesiog išliejo įtūžį ir pasišalino. Kaimynai susispietę būreliais lūkuriavo koridoriuose, virtuvėse. Vaikai malėsi po laiptais. Atrodė, kad šnibždasi ir kikena nuzulintos pakopos. Niekas nesiryžo išeiti į kiemą. Ten apie laukujas duris blaškėsi avis - ir bliovė lyg pamišėlė. Aušo. Gyvuliui nieko nebuvo nutikę. Tačiau viršuje mirė senukas - avies šeimnininkas.

Nutaikęs progą nepastebėtas užkopiau į palėpę.

Ant stalelio lyg niekur nieko tikėjo žadintuvas. Iš ketaus krosnelės bergždžiai sklido kaitra. Velionis gulėjo lovoje po šiltu apklotu, šiek tiek pasukęs galvą. Stiklinis žvilgsnis gaudyte gaudė manąjį. Senukas atrodė visai įprastai. Jokia grimasa neiškreipė gelsvoko jo veido, kuris ir šiaip niekad nebuvo atgrasus. Panašu, kad prieš pabaigą šio kūno nekamavo konvulsijos, o sielos - slogios nuodėmės. Įslydęs skersvėjis šiek tiek išvėtė kambarį susitelkusią tvanką ir įniko žaisti visiškai žilų velionio plaukų sruoga. Pro langą matėsi kraštelis didžiulio balto debesies. Tik iš apačios vis dar sklido slopus jau išvargusios avies bliovimas. Gyvulys nežinojo, kad šeimnininkas nepajuto nei skausmo, nei siaubo - o paprasčiausiai atsigulė ir išėjo.

Kaimynai buvo nepalenkiami. Mudviem su tėvu jie tiesiog uždraudė kuo nors prisidėti prie laidotuvių ir, žinoma, net artintis. Nutrūko bet

(Nukelta į 11 p.)

RENGINIŲ KALENDORIUS

GEGUŽĖS 19 d., 11:30 v.r. Ateitininkų metinis susirinkimas, Dievo Motinos parapijos Konferencijų kambaryje.

GEGUŽĖS 27 d., 8:30 v.r - Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, Mišios ir pusryčiai. Rengia Katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

BIRŽELIO 16 d. sekmadienį 3:00 val. p.p. tragiškojo birželio (1941) paminėjimas ir ekumeninės pamaldos už žuvusius ir nukentėjusius latvius, lietuvius ir estus Dievo Motinos parapijoje. Rengia Clevelando Pabaltiečių Komitetas.

LIEPOS 13 d., 4 v.v. - kasmetinė “Gijos” gegužinė - kaip visada, Beachland piknikų vietovėje, ant Erie ežero kranto. Kaip ir pernai Jus linksmins akordeonistas Bronius Mūras iš Čikagos.

RUGSĖJO 8 d., 11:30 v. ryto - Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

SPALIO 26-27 dienomis “Tradicinės lietuvių dienos” šeštadienį 6:30 v.v. Dievo Motinos parapijos auditorijoje “Aukuro” choro koncertas. Rengia JAV LB Clevelando apylinkės valdyba.

LAPKRIČIO 9 d., šeštadienį, “Exultate” choro 20-mečio jubiliejinis koncertas ir banketas.

LAPKRIČIO 17 d., nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. - Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

LAPKRIČIO 23 d., šeštadienį, “Lietuvos Dailės Muziejaus Ansamblis Kanklės” koncertas. Rengia JAV LB Clevelando apylinkės valdyba.

SVARBUS PRANEŠIMAS

“Dirvos” savaitraščio kaina nesikeitė nuo 1997 metų. Tačiau per tą laiką labai išaugo leidybos ir persiuntimo išlaidos.

“Vilties” draugijos valdyba, apsvarsčiusi savaitraščio leidimo išlaidas, nustatė, kad nuo 2002 m. gegužės 7 d. metinė prenumerata kainuos 40 dolerių, pusei metų - 25 dol., pirma klase metams - 63 dol., oro paštu į užsienį - 115 dolerių. Vieno atskiuro numerio kaina - 75 centai.

“Vilties” draugijos valdyba, Dirvos leidėjai

ĮVAIRENYBĖS

Jeigu į Lietuvos Seimą galėtų patekti kiekvienas, prie trečiųjų parlamento rūmų nusidriektų ilga eilė. Pirmame aukšte atokioje vietoje įrengtoje parduotuvėje - pigiausi šalyje agurkai ir pomidorai, kurių gali įsigyti tik Seimo nariai ir juos aptarnaujantys Seimo kanceliarijos darbuotojai. Parlamentarai savo parduotuvėje už agurkus ir pomidorus moka perpus mažiau - pigiausiai daržovės kainuoja Seimo nariams.

C.Gaižauskas. MIRTIS

Atkelta iš 10 p.

kokie mūsų ryšiai su namo gyventojais. Net nežinojau, ar verta džiaugtis bent tuo, kad nepasiūlė išsinešdinti į kitą miestelį.

O dėžę aptikome su antvože iškirsta skyje ir akivaizdžiomis kažkokio stipraus tirpalo žymėmis. Savaime suprantama, ji buvo dingusi. Iki pat rudens, iki antrųjų šalnų dar bandžiau ieškoti. Kartą nugirdau, jog įsitaisiusi ant slidžių akmenų ji mūsų upelyje

graibo aukšles. Bet nulėkęs ten, pamačiau tik kelių žuvyčių, nešamų srovės, balkšvus pilvelius. Nuo tada nieko apie ją nebegirdėjome. Juk nesiskelbsi laikraštyje: dingo...

Pamažu atlyžo ir kaimynai. Mūsų santykiai vėl šilti ir nuoširdūs. Kiemas kupinas paukščių lalėjimo, o mūrinyje kvepia sausomis malkomis ir raugintais kopūstais. Dienos ir vėl traukiasi, senka, ant sienų, ant stogų, ant debesų palikdamos skaidrios šviesos rėžius, ir viskas būtų gerai, jei ne tas apmaudas: jau niekada nesužino-siu, kaip ji atrodo.

SPORTAS

52-SIOS ŠALFASS-GOS SPORTO ŽAIDYNĖS

Pasiruošimo darbai 52-sioms ŠALFASS-gos sporto žaidynėms, įvykstančioms š.m. gegužės 17, 18 ir 19 dienomis Čikagoje, jau eina prie pabaigos. Kaip jau žinome, žaidynes vykdo Čikagos ASK Lituanica, pirmininkaujama Rimanto Dirvonio. Žaidynių programoje vyks 2002-jų metų ŠALFASS-gos krepšinio, tinklinio, stalo teniso, šachmatų ir plaukimo pirmenybės.

Krepšinio pirmenybės

Krepšinio varžybos vyks vyrams A, vyrams B, moterims ir jauniams bei mergaitėms A (1983-85 metų gimimo). Krepšinio koordinatorium yra dr. Donatas Siliūnas (tel. 630-852-3204, E-mail: dsiliunas@aol.com). Jo pranešimu, žaidynėse dalyvauti užsiregistravo 29 krepšinio komandos: vyrų A - 6, vyrų B - 11, moterų - 2, jaunių A - 7 ir mergaičių A-3.

Krepšinio žaidimai vyrams A ir B prasidės gegužės 17 d., penktadienį, 7:00 val. vak., Bulls Academy, 6200 River Band Rd., Lisle, IL.

Gegužės 18 d., šeštadienį, nuo 8:00 val. ryto iki, apytikriai, 5:00 v.p.p., krepšinis visoms klasėms vyks Bulls Academy ir Benedictine University, 5700 College Rd., Lisle, IL.

Gegužės 19 d., sekmadienį, nuo 8:30 v.r. krepšinio tęsinys ir užbaiga Bulls Academy ir Benet Academy, 2200 Maple Ave., Lisle, IL. Iškilmingas žaidynių aktas bus sekmadienį po pietų prieš vyrų A krepšinio finalą, Bulls Academy.

Tinklinio pirmenybės

Tinklinio varžybos vyks vyrams, moterims ir mišrioms komandoms. Pagal tinklinio koordinatorės Aldos Brakauskienės (tel. 630-243-9084; E-mail: brakauskas@attbi.com) pranešimą, žaidynėse dalyvauti užsirašė 18 tinklinio komandų: vyrų - 6, moterų - 4 ir mišrios - 8.

Vyrų ir moterų tinklinis vyks gegužės 18 d., šeštadienį, Benedictine University. Vyrų pradės 8:30 v.r. o moterys - 9:00 v.r. Finalai numatomi apie 4:00 v.p.p.

Mišrių komandų tinklinis vyks gegužės 19 d., sekmadienį, nuo 9:00 v.r., Benet Academy. Finalai numatomi apie 1:00 v.p.p.

Stalo teniso pirmenybės

Stalo teniso varžybos vyks gegužės 18 d., šeštadienį, Lietuvių Jaunimo centre, 5600 South Claremont Ave., Chicago, IL. Tel. 773-778-7501. Pradžia: 12:00 val. vidudienį. Registracija - nuo 11:00 v.r. Programa: vyrų, moterų ir vyrų senjorų vienetai, vyrų ir mišrus dvejetai ir komandinės varžybos (2 vyrai ir 1 moteris). Išankstinė dalyvių registracija - iki gegužės 11 d. imtinai, pas varžybų koordinatorių, šiuo adresu: Vacys Kleiza, 13500 Little Creek Dr., Lockport, IL 60441. Tel. 708-301-2870. E-mail: vacys@aol.com

Galutinė registracija su mokesčiais priimama vietoje varžybų dieną.

(Nukelta į 12 p.)

PANEVĖŽIO FUTBOLO ŽAIDĖJAS ČIKAGOJE

Chicagos “Lituanicos” pirmoji futbolo komanda per savo pirmąsias šio sezono pirmenybių rungtynes balandžio 14 d. Lemonte.

Ed. Šulaičio nuotr.

Vilniuje “Sporto” laikraštis rašo, kad Panevėžio “Ekranas” futbolo komanda prieš naująjį futbolo sezoną liko tik su vienu vartininku - komandos kapitonu Alvydu Skrupskiu, nes antrasis netikėtai išvyko į JAV ir paliko komandą.

Nors “Sportas” nemini to “nenaudėlio” išvykėlio pavardės, bet mes ją žinome. Tai Irmantas Šatas, kuris šiuo metu saugo Čikagos “Lituanicos”, priklausančios aukščiausiai Čikagos ir apylinkių divizijai, vartus.

O į Panevėžį “Ekranas” pasikvietė vartininką net iš Argentinos - Favijų Eduardą Duran, iki šiol rungtyniavusį Italijos “Brestos” vienuolikėje, kuri jį išsiuntė Lietuvon. Tačiau pirmose Lietuvos profesionalų lygos rungtynėse Panevėžio ekipa net ir su šiuo argentiniečiu vis tiek pralaimėjo...

Gegužės 5 d. Panevėžio “Ekranas” buvusįjį vartininką Irmantą Šatą buvo galima pamatyti aikštėje prie Pasaulio lietuvių centro, Lemonte, kai “Lituanicos” vyrai kovojo su dabar pirmenybėse pirmaujančia italų “Maroons” vienuolike.

DIRVAI AUKOJO

A.Bacevice, Avon Lake, OH ... 50
A.Giedraitis, Willowick, OH .. 25
P.Skikunas, Miami, FL 25
H.Bagdonienė, Oak Lawn, IL . 20
L.Kirkus, Lemont, IL 20
A.Valavičius, Chicago, IL 20
A.Grushnys, Wichita, KS 15
B.Pranckevičius,
Evergreen IL 15
A.Vakselis, St. Pete B. FL 15
D.Adomaitis, Oak Lawn, IL .. 10
N.Kaminskas, Euclid, Oh 10
W.Valys, Roswell, NM 10
A.Fetingas, Columbus, OH 5
D.Gatautis,
Cleveland Hts, OH 5
A.Pesys, Dearborn Hts. MI 5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

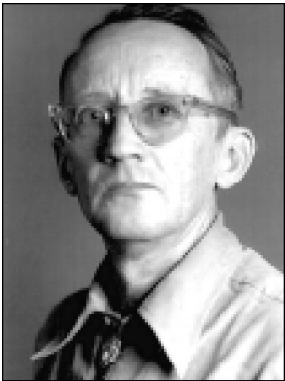
**“Sportas” rašo apie
išeivijos lietuvių
sportininkus**

Čia minėtas pagrindinis Lietuvos sporto laikraštis “Sportas”, kuris yra leidžiamas Vilniuje ir pasirodo tris kartus savaitėje (pirmadieniais, trečiadieniais ir šeštadieniais) dažnokai rašo ir apie išeivijos lietuvius sportininkus, ypačiai tuos profesionalus, rungtyniaujančius profesionalų komandose. Tačiau atžymimas ir mėgėjiškas sportas.

Apie JAV lietuvius sportininkus čia randami Edvardo Šulaičio, o apie Australijos - Antano Laukaičio ilgoki reportažai. Neseniai “Sporte” buvo redakcijos darbuotojo paruoštas išsamus aprašymas apie Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio veteranų turnyrą, iliustruotas nuotraukomis iš to renginio.

Beje, šis laikraštis siunčiamas ir į užsienį. Norintieji jį skaityti, turi kreiptis į Edvardą Šulaitį, telefonu (708) 652-6825.

Edvardas Šulaitis

Gerardas Juškėnas

Pasitaikė kelios progos aplankyti Lake apskrities Metro-parkų Penitentiary Glen Gam-tos centrą. Tai buvo Neringos skaučių iškyla ir Clevelando foto mėgėjų draugijos išvyka. Tame gamtos centre veikia lau-kinių gyvūnų gelbėjimo klini-ka. Dažnai jiems atgabena su-žeistus paukščius arba gyvulė-lius. Juos ten maitina, o veteri-narijos gydytojas slaugo ir gy-do sužeidimus. Tą gydyklą be-lankant mane sudomino vieni-

šas mėlynasis garnys vardu Artie. Jis ten gyvena nuo 1993 m. lapkričio 13 dienos. Nelai-mei, jis skrisdamas pagal Grand River upę, susižeidė atsitrenk-damas į medį ir apako. Garnys negalėjo vienas išlikti gamtoje. Ir taip jis tapo nuolatiniu gy-ventoju Gamtos centre, kur už maistą ir pastogę atsilyginda-mas aiškina žmonėms apie mėlynuosius garnius.

Šis Gamtos centras turi “Adopt-an Animal” programą, kuri yra palaikoma gamtos mylėtojų aukomis. Ir aš tapau to Artie globėjas. Kasmet gau-nu neva paties Artie rašytą pa-dėkos laišką ir nuotrauką. Ta-me laiške pasakoja apie garnio išvaizdą: ilgas kojas pelkėje braidyti, ilgą kaklą su durkli-niu snapu žuvims, varlėms ir žalčiams gaudyti. Garnys be judesio stovi vandenyje ir savo snapu pagauna praplaukantį grobį. Dažnai žmonės mato praskrendančius garnius, lėtai

ARTIE - MANO GARNYS

plazdenančius sparnais ir iš-tiestomis kojomis. Šiaip gi gar-niai yra tylūs paukščiai, bet tar-pusavio ryšiams arba pabaidyti jie kranksi. Artie dėkodamas man už jo adoptavimą, kviečia jį aplankyti Gamtos centre. Jų kiemas (Wildlife Yard) yra at-daras 7 dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

Artie prisipažįsta, kad kas-dien suvalgo 4-5 žuvis ir pri-mena - jei mes turime atlieka-mų žuvų po žuvavimo iškylos, jis mielai jas valgytų.

Čia siunčiu Artie nuotrauką ir kviečiu jus jį ir kitus aplan-kyti. Adresas: Penitentiary Glen Nature Center, 8668 Kirtland - Chardon Rd., Kirt-land, OH 44094. Tarp kitko Penitentiary Glen parkas praė-jusiame šimtmetyje buvo Hal-le turtuolių šeimos užmiesčio vasarvietė. Prieš Kalėdas to Gamtos centro pastate dažnai rengiama buv. Halle prekybos centro kalėdinė paroda.

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL
TO EAST EUROPE

passports - visas - prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

“LEADERS IN LOW COST TRAVEL”

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

866 E. 200 th St.

Sat.: 8 am to 4 pm

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.

William J. Jakubs Jr.

Kenneth Schmidt

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

52-SIOS ŠALFASS-GOS SPORTO ŽAIDYNĖS

Atkelta iš 11 p.

Šachmatų pirmenybės

Šachmatų varžybos vyks gegužės 18 ir 19 dienomis, Lietuvos Jaunimo centre, 5600 South Claremont Ave., Chi-cago, IL. Tel. 773-778-7501. Bus žaidžiama šveicarų siste-ma. Tūrų skaičius, laiko riba, etc. bus nustatyta vietoje. Pir-mas tūras prasidės gegužės 18 d., šeštadienį, 10:00 val. ryto. Registracija nuo 9:00 v.r.

Išankstinė registracija iki gegužės 11 d. imtinai, pas tur-nyro koordinatorių, adresu: Saulius Rakauskas, 61 South Keeler Ave., Chicago, IL 60629. Tel. 773-581-6771. Faksas: 312-836-0953. Galuti-nė registracija bus priimama ir vietoje, varžybų dieną.

Plaukimo pirmenybės

Plaukimo varžybos vyks gegužės 18 d., šeštadienį, Mar-mion Academy, 1000 Butter-field Rd., Aurora, IL. Varžybų pradžia: 9:00 v.r. Registracija ir apšilimas - nuo 8:00 v.r.

Varžybos vyks suaugusių ir visose prieauglio klasėse. Pro-grama apima visus stilius. Šuo-lių į vandenį nebus.

Išankstinė registracija iki gegužės 11 d. imtinai, pas var-žybų koordinatorių, šiuo adre-su: Algis Norkus, 3 Hardwick Ct., Aurora, IL 60506. Tel. 630 -466-4661. E-mail: norkuskmn@aol.com. Jei vėluojatės, kon-taktuokite A. Norkų.

Kitos informacijos

Žaidynių pirmų trijų vietų

laimėtojai bus apdovanoti specialiais žaidynių medaliais, kurių autorius buvo dail. Vy-tautas Raulinaitis 1958 metais.

Žaidynių vakaronė, šokiai, susipažinimas vyks gegužės 18 d., šeštadienį, 7:00 val. vak. Pasaulio Lietuvos centre, Le-monte.

Sportininkų pamaldos bus sekmadienį, 9:00 val. ryto, Pasaulio Lietuvos centre, Le-monte. Iškilmingas žaidynių aktas vyks gegužės 19 d., sekmadienį, prieš vyrų A kla-sės krepšinio finalą, Bulls Academy, Lisle, IL.

Čikagos lietuvių visuo-menė kviečiama suteikti dė-mesį sportuojančiam jaunimui ir žaidynes savo atsilankymu ir auka paremti.

Algirdas Bielskus

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)